

LDS ir "Darbininko" 30 Metų Gyvavimo Sukaktis

Šis "Darbininko" numeris užpildytas daugiausia straipsniais ir sveikiniškais apie LDS ir "Darbininką". Todėl atsiprašome Gerb. Bendradarbių, kad negalėjome įtalpinti visų straipsnių, sveikinių ir korespondencijų, kurie ir kurios buvo prištotos ir taikomos į šį numerį. Įtalpinsime kituose numeriuose. Taipgi ir Koncerto Rėmėjų vardai tilps sekančiame "Darb." numeryje.

Šia proga kviečiame visus į LDS ir "Darbininko" Jubiliejinį koncertą, įvykstantį sekmadienį, spalio 21 d., 3 val. po pietų, So. Boston High School auditorijoje, So. Bostone. Lai šis koncertas būna mūsų išieivijos pasididžiavimu ir paakstinimu dar uoliau dirbti LDS ir "Darbininko" gerovei, Dievo ir Bažnyčios garbei ir Lietuvos prisikėlimui iš vergijos, iš šviesų ir nepriklausomą gyvenimą!

Didžiojo Bostono Karo Fondo Vajus Pasibaigė

Trūksta Dar \$547,275

Spalio 17 d. pasibaigė Didžiojo Bostono Karo Fondo vaju. Surinkta \$7,202,725. Kvota buvo \$7,750,000. Taigi dar trūksta \$547,275. Bet galimas atlykas, kad gavus visas aukas kvota bus išpildyta su kaupu.

LDS

Birželio 10, 1915 m., Šv. Petro lietuvių par. bažnytinėje svetainėje, So. Bostone, įvyko būrelio idealistų darbininkų ir vadų susirinkimas tikslu įkurti Lietuvių Darbininkų Sąjungą. Tame susirinkime dalyvavo šie asmenys: a. a. kun. Tamas Žilinskas, kun. F. Kemėšis, Jonas Valukonis, Domas Antanaitis, Vladas Jakštas, Jonas Jakštas, Jonas Petrauskas, Pranas Strakauskas (dabartinis Lowellio lietuvių par. klebonas), Jonas Vilkišius, Antanas Ašmenškas, a. a. Motiejus Žoba, Mykolas Venis, Povilas Karvelis, Agota Strakauskienė ir Petras Grinkevičius iš So. Bostono; Jonas Jeruševičius, Vincas Kudirka, Jonas Červokas, Pranas Kudirka ir Pranas Kuras iš Norwood; Pranas Jakaitis iš Worcester, Mass.; Tadas Kubilius, Jokubas Saladonis, Juozas Vaičiūnas, Jonas J. Romanas, Petras Juškaitis, Mykolas Abračinskis ir Marijona Juškienė iš Brackton, Mass.

Priimta laikinoji konstitucija. Įsirašė 25 asmenys, įmokėdami po vieną dolerį. Išrinkta valdyba, kurios užduotis vadovauti organizacijai iki pirmojo seimo. Į valdybą įėjo šie: Dvasios vadas kan. F. Kemėšis, pirm. Motiejus Žoba (jau miręs), vice-pirm. Tęsinys 2-rame pusl.

KUN. P. M. JURAS,

LDS Centro Pirmininkas ir Garbės narys, yra paaukojęs labai daug savo laiko ir finansų, kad mūsų organizacija sustiprėtų ir laikraštis "Darbininkas" pasiektų kodaugiausia lietuvių šeimų. Kun. Pr. M. Juras yra buvęs ilgus metus Centro Valdyboje. Būdamas Centro vice-pirmininku, buvo ir generaliu vedėju. Jis ir p. Antanas Peldžius, administratorius, per dešimtį pastarųjų metų tikrai pastatė LDS ir "Darbininką" stipriausioje finansinėje pozicijoje. Kun. Pr. M. Juras, kun. Jonui Švagždžiui atsisakius nuo pirmininkavimo, buvo vienbalsiai išrinktas pirmininku. Paėmęs LDS ir "Darbininko" vairą, kun. Pr. M. Juras pakvietė J. E. arkivyskupą Richard J. Cushing, D. D., būti mūsų organizacijos Garbės pirmininku, ir šiandien mūsų organizacija ir laikraštis "Darbininkas" turi nuoširdžiausį Garbingojo Ganytojo pritarimą ir paramą. Mano plunksna persilpnė, kad iškelti ir pilnai apibudinti kun. Pr. M. Juro nuopelnus LDS organizacijoje ir bendrai mūsų išieivijoj. Jis yra nepalaužiamos energijos, pasišventimo ir uolumo vadas, kuklus, dosnus ir nuoširdus darbininkas. Jis yra pavyzdingas Šv. Pranciškaus įpėdinis.

10,000 Katalikų Žuvo Nuo Atominės Bombos Nagasaki Mieste

*Tokio, Japonija, spalio 18 — Kun. Patrick J. Byrne, Maryknoll misijų viršininkas, praneša, kad atominė bomba eksplodavo Nagassaki mieste; Japonijoje, užmušta 10,000 katalikų iš 12,000 tūkstančių ten gyvenusių.

Lenkų Atbėgėlių Nepavykusi Repatrijacija

New York (LAIC) — Lenkų spaudos pranešimu, jau liepos mėnesyje iš amerikonių okupuotos zonos sutiko būt repatrijuotais 30,000 lenkų. Grupėmis po 1,500 tie žmonės buvo nukreipti į Čekijos pasienį, kur juos turėjo laukti transportai. Vienok, žadėti transportai paduoti nebuvo. Kelias dienas vietoje iš-

sėdėje, ir maisto atsargas išbaigę, tie repatrijantai pasileido ir vėl atgal į amerikonių zoną.

Lietuvos Tremtiniai Danijoje

Kopenhaga (LAIC) — Lietuvių tremtinių skaičius Danijoje kas kart auga. Pastaruoju laiku prisidėjo didesnis būrelis klaidėdžių. Danų administracijos rūpesniu, lietuvius numatoma išskirti į atskirą stovyklą. Maistas pakenčiamas. Daug blogiau su rūbais, ypač turint galvoje artėjančią žiemą. Visai blogai su darbu, kurio, esančio mis aplinkybėmis, Danijoje gauti visai neįmanoma. Didelio tremtiniams džiaugsmo sukėlė tik ką iš BALF gauta piniginė pašalpa.

Sveikiname!

J. E. ARKIVYSKUPAS RICHARD J. CUSHING, D. D., LDS Garbės Pirmininkas, nuoširdus katalikiškos spaudos rėmėjas. LDS organizacija ir laikraštis "Darbininkas" turi pilniausią Garbingojo Ganytojo paramą plėstis mūsų išieivijoje.

"Darbininkui"

Užgimęs audringu metu, susilaukė žiauresnį dar karą saugiai išgyvėt Ir darbo naudingo veltui nenutraukė, Ir augai, stiprėjai ir vystėis kasmet. Jau trisdešimt metų laimingai šukako, Kai tu įsikūrei sunkioj aplinkoj, Nes daugel kliūčių tau stovėjo ant tako — Dabar tavo varpos kukliai sau linguoj'.
Suspito visi tavo pradžių paremti: Prasti darbininkai ir šviesuomenė; Ir tavo energijos nieks nesutramdė, Skaitydama džiūgavo visuomenė.
Tėvynės vėliavą aukštai tu iškėlei Ir gynei tikybos kilniuosis dėsnius, Nudžiugo Lietuva, sena motinė, Kad plėsti pradėjai jausmus geresnius. Sunkus tavo darbas. Šio karo suirutėj Ne vienas norėjo tave apmeluot, Ir priešai visoki, kerštingai sukruatė, Mėgino tave mirtinai sužalot.
Dievulis apsaugojo tavo gyvybę Ir liepia toliau už teisybę kovot; Ir priešai, ne sykį tau skaudžiai įgnybę, Negali žabangų naujų išgalvot.
Gyvuokie ir tarpkie, kruopštus "Darbininke"! Sargyboj bebūdams, budėk nuolatos; Tikyba ir dorą ryžtingą apginkie Ir dirbk išvadavimui mūsų tautos!

J. K.

30-ties METŲ PROGA

Nuoširdžiai dėkojame LDS organizacijos ir laikraščio "Darbininko" įkūrėjams, Garbės nariams ir bendrai visiems nariams, kurių dauguma yra nuo pat įsikūrimo, už uolų darbą ir dosnią paramą; dėkojame laikraščio "Darbininko" bendradarbiams, ypač tiems, kurie dažnai puošia "Darbininko" skiltis savo straipsniais, eilėmis, vaizdeliais ir korespondencijomis; dėkojame ir tiems, kurie savo darbu ir sunkiai uždirbtais doleriais išlaikė laikraštį "Darbininką" ir jo sunkiausiais krizės metais.

Lai Aukščiausias visiems atlygina, kurie dirba vieną kilniausių katalikiškos spaudos platinimo darbą, iš Savo malonių šaltinio!

LDS Centro Valdyba,
"Darbininko" Redakcija ir
Administracija.

KANAUNINKAS DR. FABIJONAS KEMĖŠIS,

LDS organizacijos ir laikraščio "Darbininko" įsteigėjas, Garbės narys, pirmasis LDS dvasios vadas ir "Darbininko" vyriausias redaktorius, suorganizavęs daugiausia kuopų ir sukėlęs finansus įsteigimui spaustuves. Jis buvo uoliausias mūsų išieivijos judintojas, organizatorius, ypač kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės daug veikė ir kitus į tą veikimą įtraukė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, grįžo ir ten darbavosi spaudos ir organizacijų srityse. Buvo Dotnuvos Žemės Ūkio akademijos docentu. Lietuvos nelaimė privertė mūsų įžymų vadą pasitraukti iš tėvynės, kurią jis taip labai myli, ir užsienį. Mes giliai užjaučiame ir prašome Dievulio mūsų organizacijos įkūrėjui geriausios sveikatos ir sveikam sulaukti Lietuvos prisikėlimo.

Raudonieji Nesiskaito Su Byrnes Tokio Valdymo Klausimu

Washington, D. C., spalio 18 — Rusijos vyriausybė užsispyrusiai laikosi savo reikalavimų, kad Tokio valdymui būtų sudaryta alijantų kontrolės komisija.

Kaip žinoma, Jung. Valsstybių valstybės sekretorius Byrnes padarė pareiškimą, kad Tokio valdyme Washington, sudarymui Gen. MacArthur turi komisijos.

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENI, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, spalio 20 d., 1:15 val. po pietų įvyks Lietuvių Darbininkų radio programa ir tęsis visą valandą, būtent, iki 2:15 val. po pietų. Lietuviškos liaudies dainos, muzika, pranešimai ir kalbos plauks oro bangomis iš WESX stoties, Salem, į Jūsų, Gerbiamieji Skaitytojai namus.

Kun. Pr. M. Juras, LDS Centro Pirmininkas, pasakys turiningą kalbelę. Taipgi bus ir politinių pranešimų ir kalbelių už įvairius kandidatus į Bostono mayorą.

Visus pranešimus, sveikinius ir skelbimus siųskite arba asmeniai pridukite šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Telephonai:—SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

8200 VETERANŲ UŽĖMĖ BOSTONĄ

Spalių 17 d. į Bostono uostą atplaukė karo laivai su 8,200 jūreivių, kurie grįžo iš Pacifiko. Grįžusieji buvo labai karštai sutikti ir sveikinami. Jūreiviai užpildė Bostono gatves.

Boston Herald laikraštį tilpo laivyno viršininkų vaizdas, kur tarp kitų yra ir lietuvis, leitenantas Juozas Lola iš Brocktono. Beabejo yra ir daugiau lietuvių.

Sveikiname visus grįžusius karius ir jūreivius! Laivai, kurie grįžo iš Pa-

cifiko su veteranais, bus atdaryti visiems nuo spalio 26 d. iki 30. Visi, kas tik norės galės pamatyti tuos laivus iš vidaus ir iš lauko.

Amerikiečiai Surado Paslėptą Japonų Sidabrą

Tokio — Šiomis dienomis amerikiečiai kariai surado paslėptą japonų sidabrą vertės virš milijono dolerių.

Sidabras buvo sukrautas požeminiame kambaryje apie 100 mylių nuo Tokio.

Tremtiniai Anglų Zonoje

Stockholm (LAIC) — Latvju Vards gavo laišką iš Hamburgo, kur, tarp kitko, rašoma, "Geg. 2 d. šveriną užėmė amerikiečiai. Po keli savaitių amerikiečių karo policininkai pranešė visiems svetimšalių komitetams, kad Šverinas perleidžiamas rusams ir kad visi, kas nenori pasilikti, turi kraustyti. Ant rytdienos susidarė ilgas auto karavanas, kuris vežė tremtinių daiktus. Visus nuvežė į Švarcenbeką, apie 40 km. nuo Hamburgo, ir apgyvendino dideliu moderniškam fabrike. Švarcenbeke atsidūrė 900 latvių, 600 est, ir 100 lietuvių. Visi gražiai sugyvena ir vieni kitiems gelbsti. Stovyklą perėmė anglai, kurie davė visišką laisvę tremtiniam.

"Stovykloje įrengta koncertų salė, kurią freskais papuošė lietuvis dailininkas. Vienas freskas vaizduoja laimingą Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimą 1918 - 1940 metais, bujojančius javus, gražias lankas. Kitas freskas vaizduoja vėtra ir tamsa apgaubtas tris kraštus, su parašu: "1940". Anglų kariai labai domisi šiais freskais, teiraujasi apie jų prasmę, ir dažnai fotografuoja".

Hirohito Išlaisvino Milijoną Žmonių

Tokio, Japonija, spalio 18 — Imperatorius Hirohito išleido asmeninį įsakymą išleisti iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų apie milijoną žmonių.

Suprantama, imperatorius Hirohito tai padarė ne savo laisva valia, bet sekdamas aliantų įsakymą, kad būtų išlaisvinti visi politiniai nusikaltėliai.

UŽBAIGĖ ANGLIAKASIŲ STREIKĄ

Washington, D. C., spalio 18 — John L. Lewis, amerikiečių unijos pirmininkas, užbaigė streiką. Tačiau unijos kovos su kasyklų kompanijomis ne nutraukė.

J. V. Darbo departamentui sekretorius bandė streikius angliakasių sutaukinti su darbdaviais, bet nepavyko. Kada J. V. Darbo sekretorius sužinojo,

kad John L. Lewis atšaukė streiką, tai jis pareiškė pageidavimą, kad ir kitų įstaigų darbininkai tą patį padarytų.

Suprantama, kad taika yra geriausias dalykas. Tačiau tos taikos turėtų siekti ne vien darbininkai, bet ir darbdaviai. Jie turėtų patenkinti darbininkų teisingus reikalavimus.

SUDEGĖ LIETUVIŲ LABDARIŲ ŪKIS

Orland Park, Ill. — Spalio 16 d. vakare kilo gaisras Lietuvių R. K. Labdarių Sąjungos ūkyje. Sudegė daržinė, tvartai su visu pašaru ir kai kurie ūkio padargai, keturi gražūs arkliai ir 33 karvės.

Nuostoliai dideli. Visi pastatai ir inventoriai buvo apdrausti. Giliai užjaučiame Lietuvių R. K. Labdarių Sąjungai ir jos vadovybei.

Ruošiasi Išžudyti Lenkus "Banditus"

Varšuva, Lenkija — Dabartinė lenkų valdžia sako, kad Rusijos raudonoji armija siunčia savo divizijas į 17 provincijos miestų, kur esą paplitęs "banditizmas".

Kiek galima sužinoti, tai rusai visus lenkus vadina banditais, kurie nepripažįsta okupantų rusų ir jiems priešinasi.

Sakoma, kad lenkų val-

džia yra susitarus su Rusijos kariuomene visus lenkus opozicionierius išnaikinti.

Uždrausta Minėti Atominę Bombą

Stockholm (LAIC) — Mūsų korespondento pranešimu, Maskvos cenzūra yra uždraudusi bet kur minėti bombos atsiradimą. Šis draudimas liečia ne tiktai sovietinę Rusiją, bet ir visus sovietų okupuotas šalis.

VOKIEČIAI BADAUJA, SAKO ARKIVYSKUPAS

Londonas — Šiomis dienomis sugrįžo iš Europos J. E. arkivyskupas Bernard Griffin. Jis lankėsi Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose.

Gausiame susirinkime Garbingasis Ganytojas atsisaukė į visus teikti mai-

tą vokiečiams ir kitų Europos tautų žmonėms ir melstis už Rusijos atsivertimą.

Arkivyskupas Griffin pasakojo 'baisius įvykius', būtent, kaip rusai išniekina ir apiplėšia moteris. Vienoje 100,000 moterų buvo išniekinta, ne vieną kartą, bet po kelis kartus, jįmant jaunametes mergaites.

Vokietijos Kardinolas Faulhaber prisitū per Arkivyskupą Griffin raštą į Britaniją, kuriuo atsisaukia į visus bendrai veikti, kad išlaikyti ir apginti krikščionišką civilizaciją nuo komunizmo šmėklos palaikant krikščionybės principus privačiame ir visuomeniniame gyvenime.

Arkivyskupas Griffin pasakoja apie Bažnyčios puikų priešinimosi nacizmui Vokietijoje ir kituose išlaisvintuose kraštuose.

BIRUTA RAMOŠKAITĖ,

San Carlo Operos artistė, kuri pasirodys su lietuviška daina LDS ir "Darbininko" Jubiliejinio Koncerto programoje, Spalių-October 21, 1945, South Boston High School Auditorijoje, G ir Thomas Park, So. Boston, Mass., 3 val. po pietų.

Šio Jubiliejinio koncerto rengėjai nuoširdžiai kviečia patriotingąją visuomenę atvykti į šį parengimą.

DIDIS SUBRUZDIMAS NUO MAINE IKI CALIFORNIJOS

Pastaruoju laiku, skersai Jungtinių Valstybių nuo Atlanto iki Pacifiko, nuo Maine, kuris rubežiuojasi su Kanados Dominija iki Californijos, kuri rubežiuojasi su Meksika, eina didelis lietuvių subruzdymas. Kiekviename "Darbininko" numery mes matome ilgiausius sąrašus lietuvių iš įvairių ir tolimiausių šios šalies kampų išraščius į "Darbininko" 30 metų jubiliejinio koncerto rėmėjus.

Taipgi mes matome, kaip Bostono, taip ir artimesnių miestų ir net iš šiltosios Floridos dvasiškiai, profesionalai, biznierių ir paprasti darbininkai - idealistai išsirašo į šio koncerto garbės rėmėjus.

Taipgi šis "Darbininko" nepaprastas koncertas, lietuviškos dainos šventė, įvyksta spalio-October 21 d., 1945, 3 val. po pietų, So. Bostone, sukėlė visoje šaly netik susidomėjimą, bet ir bruzdėjimą. Iš tolimų, ir tolimiausių kolonijų siunčia sveikinimus su aukomis, o iš artimesnių kolonijų organizuojasi, ruošiasi į koncertą atvykti.

VISAS LAWRENCAS IR PROVIDENCAS RUOŠIASI

Lawrence išmums muzikas Povilas Šakas, kurs dalyvavo Lietuvos Konsulo Bostone instaliacijos programoje ir nesykį su savo dainininkėmis yra pildęs "Darbininko" koncerto, Darbininkų radio, Baltic American Society programos, kviečiamas tokio įžymaus muziko kaip Ludwig Juht, ruošiasi su savo išlavintais dainininkais nustebinti visus "Darbininko" koncerte harmoningu dainavimu. Kadangi Lawrence klebo-

nauja didis visuomenininkas ir LDS Centro pirm. kun. Pr. M. Juras, tai savo kleboną, muziką ir choristus sekdamis, beveik visi lawrenciečiai ruošiasi atvykti į koncertą.

Providence's tai nedidelė, bet dinamiška dūžkų kolonija, turinti nepaprastai energingą, demokratiską kleboną, kun. J. Vaitekūna, didį laikraščio "Darbininko" prietelių. Jų pasižymėjęs muzikas vargonininkas Vincas Stasevičius ruošiasi su dideliu būriu savo geriausių dainininkų, parodyti, kad dūžikai yra geriausi lietuviškų dainininkai. Su savo vadais ir dainininkais visi providenciečiai, iki vienam, ruošiasi į "Darb." koncertą atvykti.

NEATSILIKO NEI KITOS KOLONIJOS

Nuo Lawrence ir Providence neatsiliko nei kitos kolonijos. Brocktone, kur yra LDS 2-ra veikli ir skaitlinga kuopa ir kur klebonauja įžymus veikėjas buvęs ilgametis LDS Centro pirmininkas, kun. J. Švagždytis, su nuoširdžiais "Darb." rėmėjais kun. J. Petrausku ir kun. F. Norbutu, ruošiasi su dauguma brocktoniečių į "Darb." koncertą atvykti.

Taipgi teko girdėti, kad gausūs būriai lietuvių su savo dvasios vadais ruošiasi į koncertą atvykti iš Lowell, Worcester, Westfield, Athol, Nashua, Manchester, Hartford, Waterbury, Lewiston, Rumford, Brooklyn, New York, Thompson ir daugelį kitų, mažesnių ir tolimesnių kolonijų. O, Cambridge ir Bostone, tai nei vienas lietuvis ne likęs namuose. Visi atvyks į didžiulę South Bostono High School auditoriją išgirsti šios mažai čia klepo girdėtos garšios lietuviškos artistės, San Carlo Operos dainininkė Birutės Ramoškaitės iš New Yorko. Ir galime užtikrinti, kad neapsivilsite. Todėl visi, o visi, valio į "Darbininko" 30 metų jubiliejaus KONCERTĄ! Kvieslys.

50,000 ARGENTINIEČIŲ APSUPO PREZIDENTŪRĄ

Buenos Aires, Argentina, spalio 18 — Pulk. Juan Peron, po trumpos pertraukos, grįžo į Buenos Aires, kur jo draugai sudaro naują ministerių kabinetą. Pulk. Peron buvo priverstas pasitraukti iš vice - prezidento vietos, buvo areštuotas ir laikomas Martin Garcia saloj.

Argentiniečiai, sužinoję, kad pulk. Peron, grįžta, susirinko prie prezidentū-

LDS

Pradžia 1-mame puslapyj

Marijona Juškienė, sekr. Jonas J. Romanas, fin. sekr. Petras Grinkevičius, išd. Mykolas Venis, išdo globėjai — Vincas Kudirka, Pranas Kuras ir Jonas Petrauskas.

Nutarta išleisti savo laikraštį—steigti spaustuvę. Kan. F. Kemėšis buvo įgaliotas rinkti paskolas nuo narių spaustuvės įsteigimui. Finansai buvo sukelti ir spaustuvė įsteigta tais pačiais metais.

"DARBININKAS"

Pirmas "Darbininko" numeris pasirodė rugsėjo 19 d., 1915 m. Pirmieji redaktoriai: kan. F. Kemėšis, vyriausias, Pr. Gudas ir Uršulė Jokubauskaitė. Jonas Karosas atvyko vėliau ir tapo redakcijos nariu ir sekretorium. Redakcijos štabo nariu buvo ir Pranas Virakas. Pirmasis "Darbininko" vedėjas buvo pirm. Motiejus Zoba. Vėliau, Žobai atsisakius, vedėjo pareigos pavestos p. Jonui J. Romanui. Lapkričio 8 d., 1915, kviečiamas kan. Kemėšio, atvyko iš Hartfordo p. Antanas F. Kneizys. Pradžioje dirbo spaustuvėje. Gruodžio 2 d., 1915 m. paskirtas sekretoriaus padėjėju, o už savaitės išrinktas "Darbininko" administratorium, kurio pareigas ėjo iki 1921 m., būdamas ir finansų sekretorium. Po to administratoriais yra buvę šie asmenys: pp. J. Tumasonis, Tamas Šeimis, Mykolas Kerbelis, V. Šereika, kun. Pr. J. Juškaitis, K. Venčius, Marijona Dusevičiūtė, Al. Pocius ir nuo 1935 metų administratoriaus pareigas eina p. Antanas Peldžius. Jis jau dešimtys metų kaip administratorja "Darbininko" reikalus. Jam nuoširdžiai gelbsti kun. Pr. M. Juras, dabartinis Centro Pirmininkas. p. Antanas Peldžius yra sumanus ir gabus biznierių. Tačiau, jeigu jis neturėtų patarėju kun. Pr. M. Juro, įžymaus ekonomisto, tai ir jam būtų sunkiau vesti "Darbininko" biznio reikalus. Dabar "Darbininko" biznio

reikalai yra tikrai pavydingoje tvarkoje. "Darbininko" redaktoriais yra buvę šie asmenys: kan. F. Kemėšis, Pr. Gudas, Uršulė Jokubauskaitė, Jonas E. Karosas, Pr. Virakas, kun. J. Dobužis, Dr. K. Pakšta, Dr. P. Daužvardis, J. Dikinis, kun. V. K. Taškūnas, ir Juozas Bronius Laučka. Kun. Jonas Švagždytis buvo redaktorium tik vieną dieną. Kun. V. K. Taškūnas, išvažiudamas į Lietuvą, prašė ir bandė įtikinti kun. J. Švagždį, kad jis gali būti redaktorium, tačiau pats kun. J. Švagždytis negalėjo įsitikinti, ir jis vyriausiu redaktorium pakvietė kun. Dr. K. Urbonavičių, kuris ir iki šiol garbingai vairuoja "Darbininko" vairą. Antanas F. Kneizys yra "Darbininko" redaktorium nuo 1926 metų; finansų sekretorium nuo 1915 iki 1922, sekretorium ir redaktorium nuo 1926 m.

reikalai yra tikrai pavydingoje tvarkoje. "Darbininko" redaktoriais yra buvę šie asmenys: kan. F. Kemėšis, Pr. Gudas, Uršulė Jokubauskaitė, Jonas E. Karosas, Pr. Virakas, kun. J. Dobužis, Dr. K. Pakšta, Dr. P. Daužvardis, J. Dikinis, kun. V. K. Taškūnas, ir Juozas Bronius Laučka. Kun. Jonas Švagždytis buvo redaktorium tik vieną dieną. Kun. V. K. Taškūnas, išvažiudamas į Lietuvą, prašė ir bandė įtikinti kun. J. Švagždį, kad jis gali būti redaktorium, tačiau pats kun. J. Švagždytis negalėjo įsitikinti, ir jis vyriausiu redaktorium pakvietė kun. Dr. K. Urbonavičių, kuris ir iki šiol garbingai vairuoja "Darbininko" vairą. Antanas F. Kneizys yra "Darbininko" redaktorium nuo 1926 metų; finansų sekretorium nuo 1915 iki 1922, sekretorium ir redaktorium nuo 1926 m.

reikalai yra tikrai pavydingoje tvarkoje. "Darbininko" redaktoriais yra buvę šie asmenys: kan. F. Kemėšis, Pr. Gudas, Uršulė Jokubauskaitė, Jonas E. Karosas, Pr. Virakas, kun. J. Dobužis, Dr. K. Pakšta, Dr. P. Daužvardis, J. Dikinis, kun. V. K. Taškūnas, ir Juozas Bronius Laučka. Kun. Jonas Švagždytis buvo redaktorium tik vieną dieną. Kun. V. K. Taškūnas, išvažiudamas į Lietuvą, prašė ir bandė įtikinti kun. J. Švagždį, kad jis gali būti redaktorium, tačiau pats kun. J. Švagždytis negalėjo įsitikinti, ir jis vyriausiu redaktorium pakvietė kun. Dr. K. Urbonavičių, kuris ir iki šiol garbingai vairuoja "Darbininko" vairą. Antanas F. Kneizys yra "Darbininko" redaktorium nuo 1926 metų; finansų sekretorium nuo 1915 iki 1922, sekretorium ir redaktorium nuo 1926 m.

"DARBININKO" ŠTABAS

Laikraščio "Darbininko" štabą dabartiniu metu sudaro šie asmenys: p. Antanas Peldžius, administratorius; p. Ona Kroll, administracijos raštininkė; p. Jonas Kumpa, intertypistas; p. S. Griganavičius, spaustuvininkas; p. Feliksas Simanavičius, pressmanas. Ekspedicijos dienomis dirba p. Ona Ivaškienė ir p. Florencija Petraitytė ir k. Redaktorius Antanas F. Kneizys.

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D.; pirmininkas kun. Pr. M. Juras; vice-pirmininkai yra apskričių pirmininkai; sekretorius A. F. Kneizys; finansų sekretorius A. Peldžius; išdininę Ona Siaurienė. Kontrolės komisija: kun. P. J. Juškaitis, D. Averka, Vl. Paulauskas.

GALESITE IR DOVANŲ LAIMĖTI

Į koncertą atsilankę galėsite ir dovanų laimėti. Tuoj po koncerto bus išleista penkios brangių dovanų, būtent:

1. Rašomoji mašinėlė,
2. Karo bonas, vertės \$25.00.
3. 12 kvortų medaus,
4. Fontaninė Plunksna, vertės \$12.00.
5. \$5.00 cash.

Taipgi ateidami, "atsiveskite" ir savo "giliukį", tai nors vieną iš paminėtų dovanų tikrai laimėsite. Iš visų atžvilgių į šį koncertą verta visiems ateiti. Kvieslys.

Berlyno Gyventojai Prieš Komunistus, Sako Gen. Eisenhower

Washington, D. C., spalio 18 — Šiomis dienomis gen. Eisenhower prisiuntė savo raportą, kuriame pareiškama, kad jeigu Berlyne būtų pravedti teisėti ir bešališki rinkimai, tai gyventojų dauguma pasisakytų prieš komunistus.

Gen. Eisenhower nurodė, kad Berlyne yra sudarytos keturios politinės partijos: komunistų, socialistų, krikščionių demokratų ir liberalų demokratų. Pas-

tarosios dvi yra naujos partijos.

Komunistai nori sudaryti visų partijų "bloką", bet reikiama, kad jeigu Berlyne būtų pravedti teisėti ir bešališki rinkimai, tai gyventojų dauguma pasisakytų prieš komunistus.

Visos keturios partijos turi savo laikraščius, po 100,000 egzempliorių. Tik komunistams rusai leido spausdinti 200,000 egzempliorių. Visus laikraščius rusai cenzūroja.

Streikai ir Darbininkai

Streikų banga užliejo beveik visus pramonės miestus. Įvairių industrijų ir pramoninių darbininkai streikuoja. Kartais streikas tęsiasi kelias savaites, kelius net mėnesius. Ir streikų metu skaudžiausiai nukentė streikuojantieji darbininkai.

Kadangi darbininkai streikuodami nukentė, tai kam jie streikuoja? Ar šaltai galvojęs žmogus gali priėti išvados, kad darbininkai nori sukelti streikus? Kuris gi darbininkas norėtų sau ir savo šeimai skurdą ir vargą užtraukti, kuris iš darbininkų nežino, kad neretai streikų metu iškyla riaušės ir muštynės, nevienas lieka sužalotas. Darbininkai streikų sukelti nenori. Jie nori turėti nuolatinį darbą ir gauti tinkamą pragyvenimui atlyginimą. Jei darbininkai streikuoja, tai galima tikrai sakyti, kad jie turi rimtas priežastis.

Faktas yra faktas, kad darbininkai už savo sunkų darbą ir ilgą valandą negauna tinkamo atlyginimo. Pragyvenimui taip pat brangus, darbininkai yra priversti reikalauti didesnio užmokesnio. Bet iš jų reikalavimų darbdaviai dažnai tik nusišypso, nenori su jais tartis, jų reikalavimus neatjaucia. Karo metu darbininkai pasirodė tikrais patriotais, savo reikalavimų nestatė darbdaviams, dirbo ilgą valandą, gerai žinodami, kad darbdaviai ir jų kompanijos padarė milijonus dolerių pelno. Karui pasibaigus ir darbininkai pradėjo reikalauti tinkamesnio atlyginimo ir trumpesnių darbo valandų. Ir kada visos kitos priemonės išreikalauti teisingumą buvo veltui, darbininkai buvo priversti imtis paskutinės priemonės — streiko.

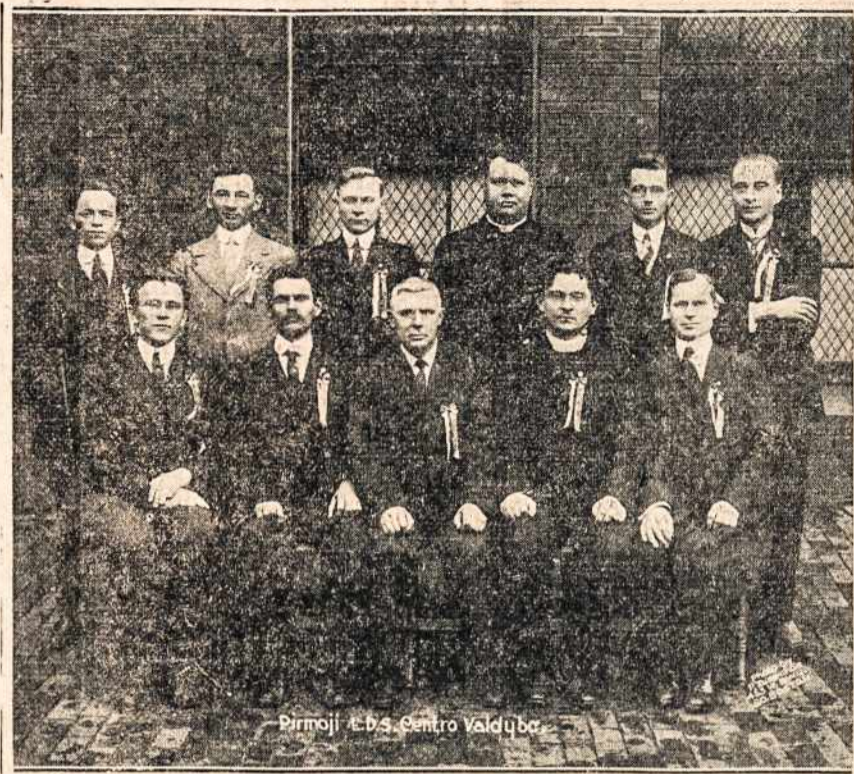
Popiežius Leonas XIII, enciklikoje "Rerum Novarum" sako: "Ilgas ir sunkus darbas ir menkas už jį atlyginimas neretai duoda darbininkams progą susitarus mesti darbą". Štai kame yra streikų priežastis. Ilgos darbo valandos, sunkus ir greitas darbas, draudimas darbininkams dėtis į uni- jas, menkas atlyginimas, priverčia darbininkus išeiti į streiką. Daugelyje atvejų yra geriau strei-

kuoti negu susilaikyti, nes tai yra vienintelė priemonė išgauti teisingumą. Yra buvę atsitikimų, kad Katalikų Bažnyčios vyskupai ir kunigai oficialiai davė ne tik savo pritarimą, bet ir padaršiniimą darbininkams streikuoti. Pavyzdžiui, Kardinolas Manning, Londono darbininkams; Kardinolas Mercier, Belgijos anglikasams; Kardinolai Dubois ir Marurin, Marselle streikiariams. Gi čia Amerikoje yra visiems žinomi jų vardai.

Katalikų Bažnyčia streiku nepasmerkia, tik nurodo, kad tai turi būti paskutinė darbininkų priemonė išgauti teisingumą. Popiežius Leonas XIII sako, kad reikia pašalinti priežastis, kurios veda į streiką, bet neuždraudžia darbininkams streikuoti, kada jų reikalavimai yra teisėti. Streikas yra blogas dalykas. Už tai Popiežius Leonas XIII sako: "Streikai yra pavojinga blogybė ir jų priežastis reikia valstybės įstatymais pašalinti". Valstybės pareiga yra rūpintis visų žmonių gerove, žiūrėti, kad kiekvienai piliečių klasei būtų sudaryta tinkamas pragyvenimo sąlygos, ypač, kad darbininkai gautų pragyvenimo atlyginimą. Įstatymu keliu valstybė turi nustatyti, kad nesutarimai tarp darbininkų ir darbdavių būtų sprendžiami ir išsiaiškinti būdu arba arbitražu.

Jo šventenybė, amžinos atminties Popiežius Leonas XIII sako: "Kadangi visi valstybės turiai yra ne iš kitur, kaip tik iš darbininko darbo, todėl teisinga, kad valstybė ir rūpin- tųsi darbininko gerove, kad už tą visuomeni nau- dingą darbą ir jie galėtų geroje pastogėje lengviau pragyventi. Ir iš čia išeina, kad reikia remti visa, kas tiktai gali būti naudinga darbininkų būviui. Ir gin- tant žmonių reikalus reiki- a ypatingai atsižvelgti ir į silpnuosius ir beturčius darbininkus. Turtingieji streikų priežastis. Ilgos darbo valandos, sunkus ir greitas darbas, draudimas darbininkams dėtis į uni- jas, menkas atlyginimas, priverčia darbininkus išeiti į streiką. Daugelyje atvejų yra geriau strei-

Jei valstybės vadai apgalestauja streikus, tai lai susirūpina darbininkų gyvenimo pagerinimu. Jei valstybės vadai neapgina darbininkų teisių, tai darbininkai ir toliau bus priversti savo teisių išreika- lautti tik streiko būdu. "Valstybės", sako Leonas XIII, "privalo visų pirma

PIRMOJI LDS CENTRO VALDYBA 1915-1916 M.
Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę sėdi: pp. Jonas J. Romanas, Pranas Virakas, pirm. Motiejus Žoba (jau miręs), Dvasios vadas ir LDS ir "Darbininko" įkūrėjas kan. Dr. F. Kemėsis, p. Mykolas Venis.
Stovi iš kairės į dešinę: p. Antanas F. Kneizys, a. a. M. Mažeika, p. Jonas Petrauskas, a. a. kun. Tamas Žilinskas, p. Vincas J. Kudirka, p. Jonas E. Karosas.

LDS IR "DARBININKO" 30 METŲ SUKAKTIES PROGA

Spalio 21, 1945, So. Boston'o High School auditorijoje, LDS ir "Darbininko" štabui vadovaujant, rengiamas grandiozinis koncertas paminėti LDS ir "Darbininko" 30 metų gyvavimo sukaktį.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga (LDS) suorganizuota ir "Darbininkas" įsteigtas 1915 metais, siaučiant pirmojo pasaulinio karo audroms, kurios, kaip ir per šį antrąjį pasaulinį karą, labiausiai nusiaubė mūsų senąją tėvynę Lietuvą.

LDS užsibrėžė tikslais "ugdyti socialinio teisingumo dvasią narių ir visuomenės tarpe; gerinti materialinę ir dvasinę padėtį ir tautinį susipratimą lietuvių darbininkų tarpe, prisilaikant Katalikų Bažnyčios mokslo ir nurodymų". Sekmingesniais šių kilnių tikslų siekimui ir buvo įsteigtas laikraštis "Darbininkas", leidžiamas religinio ir tautinio turinio knygos, brošiūros, rengiamos paskaitos, prakalbos, kursai ir įvairūs kiti parengimai.

LDS ir "Darbininkas" atsirado, kai visoki interacionalio socializmo agentai demoralizavo darbininkiją, neaplenkiant nei lietuvių, silpnindami juose tikėjimo ir tautybės dvasią, o skiepdami savas

apginti vargšus darbininkus nuo gobšų darbdavių žiaurumo, kurie visai neat- sižvelgdami į žmonių rei- kalus, visai nesivaržydami, išnaudoja darbininkus, kaip kokius vergus savo pėlnui".

Streikas yra blogas dalykas ir darbininkai nenori sau blogo. Bet jie nori ir turi šventą teisę gauti tinkamą pragyvenimui atlyginimą. T.

žalingas idėjas. Tos idėjos, deja, nevieną lietuvių nu- tempė į burliokiškai bolše- vikiškos tvarkos garbinto- jų eiles ir jie po šiai dienai dirba išdavikišką savo tau- tai darbą.

"Darbininkas" ilgą laiką buvo leidžiamas tris kar- tus į savaitę, vėliau paver- stas du kart savaitinių ir tokiu eina po šiai dienai.

Per 30 gyvavimo metų LDS ir "Darbininkas" tik- rai daug nuveikė mūsų se- nosios tėvynės Lietuvos gerovei, stipriai kovodami už jos teises ir remdami jos laisvės ir nepriklauso- mybės pastangas. Nors LDS kuopos nėra gausin- gios ir jų nedaugiausia, bet laikraštis "Darbininkas" virto Naujos Anglijos lie- tuvių katalikų organu — švietėju, informuoju, kelrodžiu jų religinėje, tautinėje ir kultūrinėje veikloje.

Kai kurie LDS ir "Darbi- ninko" įkūrėjai jau ilsisi šaltoje žemelėje, kaip ku- nigas Tamas Žilinskas, Motiejus Žioba ir M. Ma- žeika, vienok prie likusių prisidėjo naujos jėgos ir jos tęsia pradėtą kilnų vei- kimą.

Yra žinių, kad vienas iš įžymiausių LDS ir "Darbi- ninko" steigėjų ir buvęs il- gametis jo redaktorių ka- nauninkas prof. Fabijonas Kemėsis, po baisių antrojo karo audrų ir šlykščių na- ziškų ir bolševikiškų oku- pacijų yra išlikęs gyvas ir randasi alijantų okupuoto- je Austrijoje. Tai yra gera žinia netik LDS nariams ir "Darbininko" skaityto- jams, bet ir visiems Ame- rikos lietuviams katali- kams, kurių naudai jis yra daug dirbęs ir nusipelnęs.

Šiandien "Darbininko" redakcijoje matome vete- raną veikėją, įžymų litera- tū knigą Dr. K. Urbona- vičių - Kmitą, kurio raštai puošia kiekvieną laikra- ščio numerį; matome vieną iš LDS pirmųjų, neišse- miamos energijos veikėją, ilgametį redaktorių Anta- ną F. Kneizį, Administra- cijoje vadovauja gabūs ir patyrę asmenys kun. Pr. M. Juras ir Antanas Pel- džius. Spaustuvėje dirba kruopštūs mūsų organiza- cijų veikėjai, kaip Jonas

PERLINIS JUBILIEJUS

Vienas, du, trys... dvide- šimts devyni... trisdešim- tis metų... tai ilgas laikotarpis žmogaus gyvenime. Tai vienos kartos užgimi- mas ir gyvenime pasirody- mas. Kas sulaukia trisde- šimts metų Jubiliejų, tas vertas didžiausios pagar- vos ir savaimi įsirašo į tautos patriarkų eiles.

Šiomis dienomis mes iš- eivijos vaikai, sužinojė, kad Naujosios Anglijos laikraštis DARBININKAS ir Lietuvių Katalikų Dar- bininkų Sąjunga švenčia savo PERLINĮ JUBILIE- JŲ, lenkiame savo galvas ir sveikiname džiaugsmo žodžiais... ILGIAUSIŲ... ILGIAUSIŲ METŲ.

Turiu už garbę prisimin- ti, kad man buvo skirta laimė pamatyti LDS ir "DARBININKO" užgimi- mo dienas. Dalyvis buvau krikštynose ir per visą eilę metų su kitais galėjau pasi- didžiaugti "Darbininko" augimu, subrendimu į išei- vijos svarbų akstiną. Bu- vau pirmutinis LDS Są- jungos kuopos raštininkas ir vienas iš organizatorių. Atsimenu kaip kas savaitę vykome į įvairias Naujo- sios Anglijos lietuvių kolo- nijas su prakalbomis ir troškome, kad "Darbinin- kas" kuo plačiau tarp lietuvių darbininkų katali- kų prašiplatintų.

LDS organizacijos praei- tis nebuvo vien lygaus ke- lio pastatyta. Kiek varge- lių, rūpesčių ir kartais nu- siminimo pirmieji organi- zatoriai pergyveno, tai tik jie vieni aiškiausiai galėtų pasakyti. Bet lietuvių bū- das yra garbingas. Nežiū- rint kiek lietuvis turės pergyventi, ir sunkumų panešti, jis nuolatos sakys "GALIMA". Tas auksinis žodis be pertraukos jį ak- stino prie didesnio pasi-

"Darbininko" Sukaktuvės

Bėga dienos, bėga metai, Nebegrižta jie atgal. Jų praeitį pagvildeņę, Atsiminsi kaip ką gal.

Jau trys dešimtys metų Jų prabėgo štai skubiai, Kuomet naujas "Darbininkas" Atsirado ant Broadway.

Jis atėjo į pasaulį Ir prabilo gan rimtai. Jo globėjai, pirmakūnai Išauklėjo jį šventai.

Augo jaunas "Darbininkas" Aukštyn kilo ir stipryn. Savo išvaizda pakeisdamas, Žengė tiesiai vis pirmyn.

Nešė tautai apšvietimą, Jis tikybai palankus, Darbininkų užtarėjas Ir kovose apsikrus.

Ilgų metų!, ilgų metų! Mes linkėjim nuoširdžiai. Gyvuok brangus "Darbininke", Tarnauk tautai dar ilgai.

Atremk priešus, kas kesinas Ant tėvynės mūsų brangios. Dar tau kartą: ilgų metų! Užtarėjau Lietuvos.

U. Gudienė.

Kumpa, Stasys Griganavi- čius ir kiti.

30 metų sukakties proga malonu yra sveikinti LDS ir "Darbininką" ir palinkė- ti šviesios ir garbingos a- teities!

Ilgiausių metų! Geriau- sios kloties!

Matas Zujus.

šventimo ir visuomenės aukos.

Trisdešimtis metų, tai ne penki ar septyni metai. Tai praslinkimas vienos kartos žmonių. Todėl pirmieji mūsų išeivijos žmo- nės matė būtina reikala, kad lietuvis katalikas dar- bininkas būtų tvarkingai susiorganizavęs ir ateičiai apsirubežavęs. Štai susi- renka būrelis žmonių, nuvargę ir prakaito apvil- ginti nuo dienos darbo, žmonės, kurie neišėjo uni- versitetų nei mokslų istai- gų, kurių vardai nebuvo į- auksinti į Amerikos istori- jos knyga, bet susirenka su viena mintimi, kad dar- bininkai žmonės būtų vienminčiai tikėjimo ir darbo reikalais. Štai gim- ta Lietuvių Darbininkų Sąjunga ir laikraštis "Dar- bininkas".

Kiek atsimenu... trys mintys skatino pirmuosius organizatorius.

1. Katalikas išeivijos darbininkas per LDS galės apginti savo kasdieni- nius darbininkiškus rei- kalus.

2. Katalikas išeivijos darbininkas per LDS galės suteikti savo šeimai lai- mingesnį rytojū.

3. Katalikas išeivijos lie- tuvis darbininkas per LDS galės suteikti sau ir savo vaikams gilesnį supratimą, kaip būti tyresniais, teisingesniais ir Dievo bai- mingesniais žmonėmis.

Pasiryžimas buvo milži- niškas, ir po trisdešimties metų, galima sakyti, kad pilniausiai išlaikė savo vie- šuosius kvotimus. LDS pa- kilo kaip kariautojas savo darbuose. Darbininkų Sąjungos nariai parodė nepaprastą pasišventimą. Užtai jiems reikia suukti, VALIO! Ką pamanytume apie sūnų, kuris gerbia motinos vardą, bet nieko nedaro, kad ją palinksmi- nus, kuris neprigelbsti jai ir atsisako ją užlaikyti nuo bado ir šalcio? Ką pama- nytumė apie darbininką, kuris brangintų savo dirb- tuvės vardą, bet nenorėtų ranką pridėti, kad tai dirb- tuvej atnešus garbingą vardą ir troškimą, jos iš- dirbinius apgarsinti? Ką pamanytume apie pilietį, kuris nepakeltų rankos pag- gerbimui tautos vėliavos? Stovėtų vienplaukis, kuomet melodingi aidai tau- tos himno pasipiltų ore, bet kuris, laikė nelaimės, karo ir vargo atrastų eilę pasiteisinimų ateiti į tau- tos pagalbą?

Mūsų būtų tokis pats nusistatymas, jei mes at- siskaitytume "Darbininką" pagerbti po trisdešimts metų sunkaus tautinio ir kultūros darbo.

Jubiliatui "Darbininkui" šiandien reikiame savo širdingiausių linkėjimus ir troškimus, kad ateities dienos būtų lengvesnės ir laimingesnės. Mes patys silpnieji žmonės mokina- mės iš praeities laikų ir klaidų. Tas pats klaidas nenorime atkartoti, bet trokštame, kad rytojaus dienos sklandžiai eitų lai- mės ir pasisekimu keliu.

Spaudžiame LDS organi- zacijos darbininkišką ran- ką ir rodome savo gilios širdies džiaugsmą.

Laikraščiu "Darbinin-

kui" gyvais žodžiais sako- me: Ilgiausių Metų, Geros Laimės ir Sekmingesnio Rytojaus Vest Mūsų Lie- tuvių Katalikus Darbinin- kus Prie Gilesnio Suprati- mo Apie Savo Darbininkų Reikalus ir Uolesnio pasi- ryžimo Būti Katalikų Baž- nyčios Ištikimesniais Vai- kais.

"25 metų Jubiliejus...tai sidabras... ženklas prano- kimo.

30 Metų Jubiliejus tai PERLAS... vienas iš bran- giausių akmenėlių. Tą per- lą dedame į "Darbininko" garbės vainiką. Valio!

Kun. P. V. Strakauskas, Lowell, Mass.

Marijonų Misijonierių Veikla

Spalio 21—28, Lowell, Mass., Šv. Juozapo bažnyčioje, reko- lekcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Gruod. 16—26, Baltimore, Md., Šv. Alfonso bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 11—17, Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, rekolckcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18—31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dvie- jų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 25—31, Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1—7, Pittston, Pa. Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markunas, MIC.

Bal. 1—14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų sa- vaičių misijos, kun. Jonas J. Ja- kaitis, MIC ir kun. Ant. Mažuk- na, MIC.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas "VYTIS"

"VYTIS" leidžia Amerikos didžia- sia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia paveiksluota ir deda idomių straips- nių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTIS" rasi žinių iš viso pasa- lio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lie- tuvių jaunimo judėjimą.

"VYTIS" rasite idomių pasiskait- ymu tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTIS" redaguoja žymus ir paty- res redaktorius Ignas Sakalas ir "VYČIUI" bendradarbiauja jo au- kviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykite šūkį: "Tenelė- ka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skū- riaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTIS!"

"VYTIES" kainą metams tik \$3.00

"VYTIS" 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Railroad Honors Fallen Heroes

Bronze plaques similar to the blank one pictured here, bearing the names of Illinois Central men who lost their lives in World War II, will be erected at stations in some forty-five communities along the Illinois Central System. At the close of the war, the service flag showed that of the more than 10- 000 Illinois Central men and women who had entered the armed ser- vices 194 were known to have died. These local plaques will bear from one to a dozen or more names, and a master plaque bearing the names of all Illinois Central men who died in military service will be placed in the waiting room at Central Station, Chicago. In every case there will be appropriate de- dicatory ceremonies, participated in by local community and patriotic organizations.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinal dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parėngimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Jeigu Jūs padovanosite porą batukų šiam mažyčiui, ir jis bus Jums dėkingas.

Trisdešimt Metų

Nuoširdaus darbininko trijų dešimčių metų trusą nelengva apibudinti. Dar sunkiau apibudinti trijų dešimčių metų veiklą Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir jos organo "Darbininko" nuopelnus. Per trisdešimt metų, kaip darbščioji bitutė, "Darbininkas" rinko žiūnėles ir savo špaltose, kaip gražuose koriuose, nešė lietuvių protams ir širdims saldų medų, kad skaitytojai galėtų pasaldinti ir sustiprinti savo gyvenimą. Per 30 metų "Darbininkas" buvo plaukiančiam per audrinę jūrą gyvenimo laivui švitiuriu, rodančiu kelią į prielanką. Per 30 metų "Darbininkas" mokino meilės ir teisingumo, iš kurių plaukia ramybė ir taika. Kas su "Darbininku" draugavo ir klausė jo patarimų, tas šiaandien džiaugiasi amžinybėje arba didžiuojasi čia žemėje.

Kad "Darbininkas" galėtų šią savo misiją atlikti, jam maitino, rodė ir puošė visa eilė idealistų. Nepajėgiau visų išvardinti. Vieni iš jų, lygiai kaip didžiulės šeimoms nariai, darbavosi įvairiose kolonijose ir kraštuose, kiti — LDS namuose. Vieniems aplinkybės, norai ir talentai leido daugiau nuveikti, kitiems mažiau. Tik amžinybėje pasireišk visoje pilnumoje jų darbų vaisiai.

Lengviau įvertinti tuos asmenis, su kuriais nuolat susiduriame ir tuos dalykus, kuriuos savo pajautimais patiriame. Bet ir čia galime suklysti. Mums išrodė, kad žemė ne apvali, bet plokščia; kad ne žemė sukasi apie saulę, bet saulė keliauja apie žemę. Vadinuojant traukiniu atrodė, kad medžiai ir stulpai bėga, o ne traukinys. Žiūrėdami į atominę bombą niekada negalėtume įsivaizduoti, kaip daug į ją įdėta išminties, proto ir jėgų. Taip lygiai skaitydami laikraštį ar knygą negalime matyti žmonių prakaito lašų.

Per 30 metų kas savaitę pradžioje tris kartus, o po kelių metų du kartus savaitę "Darbininkas" lankosi pas savo prietelius pilnas žinių ir gražių pamokinimų. Bet tos žinios ir pamokinimai neatsiranda savaime. Kas nors jas turi surinkti, kas nors jas turi parašyti, kas nors turi jas atspausdinti.

Ar lengva būtų įrodyti kiek per 30 metų mūsų publicistas ir garbės redaktorius kun. Dr. K. Urbonavičius yra įdėjęs į "Darbininką" proto ir širdies! Redaktorius p. Antanas Kneizys nuo 1915 m. dirba Lietuvių Darbininkų Sąjungoje ir prie jos leidžiamo laikraščio "Darbininko". Kas savaitę jis suredaguoja du leidinius. Korespondentų ir rašytojų nedaug. Prie neapraštos ištvėrmės čia jam tikrai reikalingas Herkulo stiprumas.

Kaip kiekviena mintis susidaro iš žodžių, taip kiekvienas žodis susidaro iš garsų ir raidžių. Linoatpistas p. Jonas Kumpa raide po raidės surenka žodžius ir visą laikraščio turinį. Spaustuvininkas p. Stasys Griganavičius surinktą medžiagą sudeda į formas ir atspausdina ant popieros. Manadžerius p. Antanas Peldžius paleidžia laikraščius į pasaulį ir rūpinasi finansais. Jam gelbsti administracijos darbe p. Ona Kröll. Jų pirmtakūnai elgėsi praeityje taip, kaip išvardintieji asmenys dabar dirba. Kitaip neturėtume "Darbininko".

Zmogus, sulaukęs trijų dešimčių metų, jaučiasi padidėjęs stiprumu. "Darbininkas" gal neturi taip didelio tiražo, kaip reikėtų, bet jis šiaandien yra stiprus iš visuomenės ir iš liemens. Jis gyvena gražiausį, stipriausią savo gyvenimo laikotarpį. Čia jam galime pritaikinti šv. Povilo žodžius: "Kuomet aš buvau kūdikis, kalbėjau kaip kūdikis, išmaniau kaip kūdikis, galvojau kaip kūdikis; o kada pasidariau vyras, nusikračiau, kas būvė kūdikio" (1 Kor. 13, 11). LDS gal nėra taip skaitlinga šeimyna kaip norėtume, bet ji yra subrendusi ir savo moderniskai įrengtoje spaustuvėje leidžia "Darbininką", "Žvaigždę", "Varpelį", "Vytį" ir įvairias knygas. Praeityje tepajėgta išleisti mažas brošiūras, dabar — stambius veikalus: švenč. P. Marijos Apsireišimą Liurde, Maldų Šaltinis, Didysis Ramybės Šaltinis, Ramybės Šaltinis, Naujasis Testamentas, šventųjų gyvenimai, Sekimas Kristaus, Vai Lėkit Dainos, Vytis ir Erelis ir kt.

Nebūtų naudos iš spausdinių, jeigu jie nebūtų išplatinti ir niekas jų neskaitytų. LDS finansų sekretoriai ir "Darbininko" manadžerius p. Antanas Peldžius galime pavadinti katalikiškosios spaudos apaštalu. Dešimtimis tūkstančių įvairių leidinių jis išplatina lietuvių visuomenėje.

LDS ir laikraštis "Darbininkas" didžiuojasi savo 30 metų sukaktimi. Didžiuojasi nugalėję savo priešus ir silošę didelį vaidmenį mūsų lietuvių išeivijoje.

Katalikiškoji visuomenė džiaugiasi ir sveikina Lietuvių Darbininkų Sąjungą ir jos organą "Darbininką".

Kun. P. M. Juras,
LDS pirmininkas.

ALRK Naujos Anglijos Federacijos Apskričio Suvažiavimas

Federacijos apskričio suvažiavimas šįmet įvyks gruodžio 9 d., šv. Jurgio parapijos svetainėje, Norwood, Mass.

Federacijos skyriai ir organizacijos raginamos iš anksto prisirengti ir dalyvauti šiame Federacijos metiniame suvažiavime. Besidarbiodami svarbiais Tėvynės Lietuvos šelpimo ir vadavimo reikalais, užmiršome

BUVĘ LDS CENTRO PIRMININKAI

p. Vl. Paulauskas, gyv. Lowell, Mass., buvęs LDS Centro pirmininkas, daug veikęs ir tebeveikia LDS ir kitose organizacijose. Jis yra ir dabar LDS Centro Kontrolės komitijos narys ir Garbės narys.

A. a. Motiejus Žoba, vienas LDS ir "Darbininko" įkūrėjų, pirmasis ir ilgametis Centro pirmininkas, daug pasidarbavęs organizacijoje. Jis už nuopelnus buvo pakeltas Garbės nariu.

p. Pranas Gudas, gyv. Chicago, Ill., buvęs vienas pirmųjų "Darbininko" redaktorių ir tas pareigas ėjo per suvirš 11 metų. Jis ir dabar yra "Darbininko" nuosirdus bendradarbis.

p. J. Treinavičius, gyv. Brockton, Mass., buvęs LDS Centro pirmininkas, apskričių valdybose ir daug veikęs ir tebeveikia mūsų organizacijose.

p. Mykolas Abračinskas, gyv. Brockton, Mass., buvęs LDS Centro pirmininkas, ir yra parėmęs organizaciją.

J. SMILGIS, gyv. Arlington, Mass., yra buvęs LDS Centro pirmininku ir kitose valdybų pareigose. Daug veikė ir tebeveikia mūsų organizacijose.

ir daugelį kitų, kad sukūrus šv. Juozapo globoje Lietuvių Darbininkų Sąjungą ir išleidus naują darbininkams laikraštį.

Tartum elektros srovė perėmė kurėjus entuziazmu... Tais laikais idealingai veiklai nebuvo priešininkų, tik lenktyniavimas, kaip greičiau, kaip plačiau idėją įvykinti. Tuomet negailėta laiko sueitoms, suvažiavimams, pasitarimams... Nei buvo šykštėta tuomet labai sunkių darbininkų dolerių spaustuvei užpirkti, patalpoms įsigyti. Ir kiek tuomet darbo dykai atlikta. Kiek redakcijos bei spaustuves darbininkų dovanai, ar už pusdykį nuveikta... Taip, tuomet būta optimizmo, ryžtingumo, darbininkų, pasiukojimo gadinė, pagimdžiusios laikraštį "Darbininką", kuris šįmet didingai mini 30 metų sukaktį.

Kuriant Lietuvių Darbininkų Sąjungą, buvo Worcesteriečių pasiūlyta steigti ir auginti streikierių fondas; tačiau, kadangi tuo tikslu veikė mišrios darbininkų prof es i n e s draugijos, tad nutarta anas palaikyti, patiems gi už vis labiau nusistatyta šviesti lietuvių darbininkų luomą ir ginti darbininkus, tiek nuo darbdavių saualvės, tiek ir nuo įvairių pasivadusių darbininkų "prietelių", kurie kerštingomis agitacijomis suirutė kelia visuomenėje, je neapgalvotais streikais trukdo vargstančiam luomui išbristi iš proletarijato eilių. Tačiau metų eigoje, didesniems streikams, Lietuvių Darbininkų Sąjunga sukeldavo streikierių šelpimo fondą, ir tiek materialiai, tiek patariamai lengvydavo streikierių sunkią padėtį.

Darbininkų švietimo srityje, įkurtoji Sąjunga pakartotinai yra ruošus visą tinklą prakalbų bei pasitarimų, leisdamas pradžioje tris kartus savaitėje (dabar du kartus savaitėje) populiarių laikraštį, spausdindama ir tūkstančiais egzempliorių paskleisdama sociologinio terminų knygelių. Mėgiamiausi pačių puslėtų delnų darbininkų rašytojai buvo

PAŽVELGUS PRAEITIN IR ATEITIN

Sukaktuvių proga pa-prastai yra pažvelgiama į sukaktuvinininko praeitį ir jo prospektus ateičiai.

Dabar minint Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir jos organo "Darbininko" 30-ties metų sukaktuves panašiai daroma.

Kokią svarbą LDS ir jos organas "Darbininkas" turėjo Amerikos lietuvių gyvenime ir kokią rolę atvaidino ta organizacija ir jos organas?

Laikas atsirasti LDS ir "Darbininkui" jau buvo labai pribrendęs. Berekėjo atsakančių rankų tam darbui pradėti. Ir atsirado. Kan. Fabijonas Kemešis buvo ideališkas žmogus tą darbą pradėti ir jį pirmyn pavaryti. Taigi darbas pradėtas buvo atsakančiomis rankomis. Todėl ir pasisekė.

"Darbininkas" išdygo grybo greitumu, bet augo ažuolo tvirtumu. "Darbininkas" iš sykiu sau prideramą vietą užėmė Amerikos lietuvių laikraščių šeimoje. Jis tokioj vietoj pasilaikė visu savo gyvavimo metu. Aišku, kad ir toliau taip pasiliks. Jei jau yra skirta šioje šalyje lietuvių laikraščiams užgesti, tai "Darbininkas" bus vienas tų, kurie paskiausia užges.

Dabar kas ne komunistas, arba kas ne komunistų kvilingas, tai fašistas, tai darbininkų ir demokratijos priešas, tai likviduotinas parazitais.

"Darbininko" atsiradimo laikais panašiai galvojo socialistai. Kas ne socialistas, kas ne jų pritarėjas, tas buržujus, tas nesuipratėlis, tas darbininkų priešas, tas kapitalistų bernas.

LDS ir "Darbininkas" tai minčiai stojo skersai kelio. Tiesa, ir prieš tai lietuvių katalikiškoji spauda įrodinėjo sakytos minties klaidingumą. Ypač kun. Antanas Kaupas gabiai ir sumaniai tą darydavo. Bet vis tai buvo tik defensyvas. Su LDS ir "Darbininko" atsiradimu lietuvių katalikai darbininkų klausime pradėjo ofensyvą.

Idealu Lietuvių Darbininkų Sąjungai ir "Darbininkui" buvo popiežių enciklikos socialiais klausimais. Pradžioje "Darbininko" gyvavimo pagrindu buvo Leono Tryliktojo Enciklika "Rerum Novarum". Ta enciklika buvo ištiesai perleista per "Darbininką" ir komentary, tai yra aiškinių buvo nuolatai dėta. Amerikos judėjime "Darbininko" idealu buvo Amerikos Darbo Federacija.

LDS ir "Darbininkas" tų idealų tebesilaiko, jie tebėra geri ir jie nepasens. Persivartymų "Darbininkui" nereikėjo, nereikia ir nereikės.

P. Gudas.

Stebint Darbininkų Sąjungos ir laikraščio "Darbininko" 30 metų nuveiktus darbus, teisingumas reikalauja pažymėti, kad teigiami rezultatai buvo galimi atsiekti tik aciu dideliai parapijos klebonų paramai ir aciu nenuilstamai darbuotei L. D. Sąjungos narių, kurie per daugelį metų be jokio atlyginimo darbavosi savo Organizacijos ir savo laikraščio gerovei. Taip kilnius nenuilstamus "Darbininko" darbuotojus yra didelio malonumo pasveikinti su 30 metų sekminga veikla. Kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

OH, BOY! Glean in his eyes is enough to show that war correspondent Mickey Owen is tasting ice cream for first time in three years. He is on transport en route home after interment in Japan.

Begalo Malonu Jus Pasveikinti

Prisiminti vykusiąją Amerikos lietuvių visuomeninę darbuotę 30 metų atgal, tai įžengti į mūsų išeivijos kultūrinės veiklos patį sukūrį. Tai laikai, kuomet Susivienymas Amerikos Lietuvių Amerikoje išaugo į milžiną... Kuomet užgimė "Moterų Sąjunga", pradėta mėnraštis "Moterų Dirva" leisti... Kuomet Lietuvių Blaivininkų Susivienymas turėjo tris tūkstančius narių, kuomet blaiviai minčiai skleisti leido šaunų mėnraštį "Tautos Rytas"... Kuomet Lietuvos Vyčiai turėjo gyvybe sklindamas kuopas kone visose lietuvių parapijose... kuomet Vyčiai muštrino "Lietuvos Laisvės Sargų" būrius, kad Lietuvos valstybės priešus "plieno kardu drausti"... Tai laikai, kuomet Amerikos lietuvių per Tautos Fondą, per Lietuvos Laisvės Bonų pirkimą, sudėjo Tėvynės reikalams pusantro milijono dolerių... Laikai, kuomet lietuvių išeiviai Amerikoje įkūrė lietuvių tautos atstovybę Washington'e... Laikai, kuomet delegacijomis į prezidentą Wilson ir prezidentą Harding reikalavo Lietuvai teisės gyventi... Laikai, kuomet trylika šimtų Amerikos lietuvių organizuotos visuomenės atstovų, suvažiavę į politi-

ni seimą New Yorke, pareikalavo Jungtinių Amerikos Valstybių atgimusių Lietuvos valstybės pripažinimo, su sostine Vilniumi, su uostu Klaipėda... Laikai, kuomet užgariančius Lietuvos nepriklausomybę milijoną parą sunkvežimiu vežta į Amerikos prezidento rūmus. Tais tai dosnumu bei pasiaukojimo įkvėptais laikais kun. Fabijonas Kemešis sukviėtė Bostono, Worcesterio, Brightono, Cambridge ir kitų apylinkės miestų dvasininkus ir ryžtingesnius lietuvių darbininkus, kaip tai: — Kun. T. Žilinską, Joną Valukonį, Domininką Antanavičių, Vladą Jakstą, Joną Jakstą, Joną Petrauską, Praną Strakauską (dabartinį Lowell lietuvių parapijos kleboną), Joną Vilkickį, Antaną Ašmenską, Motiejų Žobą, Mykolą Venų, Povilą Karvelį, Agotą Strakauskienę ir Petrą Grinkevičių iš South Bostono; Joną Jerusevičių, Vincą Kudirką, Joną Červoką, Praną Kurą ir Praną Kudirką iš Norwood, Massachusetts; Praną Jakaitį iš Worcester; Tadą Kubilių, Jokubą Saladonį, Juožą Vaičiūną, Joną J. Ramanauską (Roman), Petrą Juškaitį, Mykolą Abračinską ir Marijoną Juškienę iš Brockton, Mass.,

taip sau artimą ir svarbią Federacijos veiklą. Laikas pagyvinti Federacijos veikimą, kuris yra taip svarbus netik mūsų išeivijai, bet ir mūsų Tėvynės Lietuvos vadavimo darbė.

Dvasios Vadas — Kun. J. Vaitekūnas
Pirmininkas — Antanas Daukantas
Raštininkas — Benediktas Jakutis

“DARBININKO” ŠTABAS 1945 METAIS

Iš kairės į dešinę sėdi: Antanas F. Kneižys, redaktorius-sekretorius; kun. Pranas M. Ju- ras, LDS Centro Pirmininkas; Antanas Peldžius, administratorius - finansų sekretorius. Stovi iš kairės į dešinę: Jonas Kumpa, intertypistas; p. Ona Ivaškienė, ekspeditorė; p. Florencija Petraitytė, administracijos pagelb.; p. Anne Kroll, administracijos raštininkė, ir Stasys Griganavičius, spaustuvininkas. Šiame vaizde dar trūksta Felikso Simonavičiaus, press- mano.

jaunieji pp. Kazys ir Eleonora Mickūnai apsigyvens 13 Cypress St., Norwoode.

Spalių 21 d. tuoj po sumos įvyks Moterų Sąjungos susirinkimas parapijos svetainėje. Valdyba kviečia dalyvauti.

Federacijos skyriaus parengimas įvyks sekmadienį, lapkričio 4 d., 3:30 val. po pietų, parapijos svetainėje.

BALF skyriaus susirinkimas įvyksta penktadienį, spalių 19 d., 8 val. vakare, parapijos svetainėje drabužių rinkimo vajuos reikalu.

LOWELL, MASS.

Klūbas Paskyrė \$100 Amerikos Lietuvių Kongresui

Spalių 14 d. įvyko DLK Vytauto klūbo susirinkimas, kuriame buvo pakeltas klausimas Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamo visuotinio kongreso Chicagoje, reikalu. Klūbas vienišiai užgyrė šaukiamo kongresą ir paskyrė \$100 iš izdo. Taipgi įgaliojo valdybą pasitarti su klebonu kun. P. V. Strakausku ir draugijomis apie siuntimą atstovų į A. L. Kongresą. Jeigu atstovų nebūtų galima pasiūsti, tai valdyba įgaliota pasiūsti \$100 su sveikiniu Kongresui.

Klūbas nutarė paaukoti \$25. Šv. Juozapo lietuvių parapijai dėl kuro ir \$10.00 naujų vargonų fondui. Pušinas.

WESTFIELD, MASS.

Drabužių Vajus

Praeitą sekmadienį įvyko Lietuvių gelbėti komiteto ir narių susirinkimas. Nutarta ateinančią savaitę tai yra nuo spalių 22 dienos pradėti rinkti drabužius.

Malonu pažymėti, kad ir jaunimas skaitlingai dalyvavo susirinkime, ypatingai pasižymėjo Vyčių kuopa, nes prižadėjo visus drabužius surinkti, o senesnieji išsirinko savo komitetą, kurie sudės suriš ir išsiųs. Taipgi nutarta kreiptis ir į Northamptono ir Springfieldo lietuvius prašant jų sunesti dra-

bužius pas sekančius asmenis: Northamptono pas Juozą Darsaševičių, 52 Hockanum Rd., pas Kubilių, 127 William St., ir pas Poniškį, 386 Pleasant St.

Springfield, Mass., lietuvių, prašomi sunesti pas Bogužą, 134 Tenth St., pas Girnių, 96 York St., Zarambą, 43 Murray Hill Ave., ir pas Juškeli, 26 Seventh St. Taipgi visi lietuvių prašomi netik parinkti drabužius iš savųjų, bet ir svetimtaučių, kurie, jau patirta, labai gražiai parėmė tą gražų darbą.

Visuotinas Lietuvių Susirinkimas

Ateinančią savaitę, tai yra 21 šio mėnesio, šv. Kazimiero draugijos salėje, 2 val. po pietų įvyksta visų Westfieldo ir artimesniųjų kolonijų lietuvių susirinkimas, išrinkimui atstovų į Chicago visuotiną seimą. Prašomi visi atsilankyti į tą vietiems lieuviams svarbų susirinkimą.

Mirė

Laurynas Grigaliūnas, geras parapijietis, susipratęs lietuvis, parapijos trustistas, atsiskyrė su šiuo pasauliu spalių 13 d. B.

Kam Rūbus Atiduot?

Kandims, ar Nukentėjusiems?

Kiekvieno šėpoje yra drabužių, kurių niekad nevilkėsime, nors manoma, kad dar juos reikės naudoti. Jais minta kandys. Geriau tuos drabužius pasiųskime į

Unfted Lithuanian Relief Warehouse, Brooklyn 11, New York, 101 Grand Street,

WORCESTER, MASS.

Aušros Vartų Parapija

VYČIŲ ŽINIOS

Vyčių 116-ta kuopa nustojo net 46 savo narių laike karo. Jie buvo priversti įstoti į kariuomenę. Kuopa laukia tos dienos, kada visi sugrįž atgal į kuopos veikimą.

Vincas Burokas, L. Vyčių 116 kp. narys.

Štai šiomis dienomis pirmutinis iš tų narių, kurs tapo išlaisvintas iš tarnybos, tai viršelis Vincas Burokas. Vincas tapo nariu 1939 metais. Kuopos veikime atsižymėjo kaip nepaprastai gabus atletas. Jis buvo narys krepšininukų ratelio. Taipgi buvo narys sunkiaus svorio kilnojimo ratelio, kurs tada buvo žinomas kaip vienas iš geriausių visame mieste. Vincas visuomet buvo sąžiningas, dirbo iš širdies ir jo linksmas būdas pritraukė daug jaunuolių prie jo.

Istojes į kariuomenę 1941 metais, jis tapo paskirtas į kariuomenės oro laivyną. Vyriausybė, pastebėdama jo nepaprastus gabumus mechanikos srityje, nusiuntė jį į mokyklą, kurios kursas sekmingai baigė su didžiausiais laipsniais. Per tris metus buvo užsiėnuose, kur puikiai ėjo mechaniko pareigas prie orlaivių. Būdamas pastaruju laiku Arkansas valstybėje, gavo žinią važiuoti į Fort Devens, kur buvo garbingai atleistas nuo visų kariškų pareigų.

Būdamas tarnyboje, kasmet užsimokėdavo metines duokles, nežiūrint to, kad organizacija paliuosavo visus narius kariuo-

Lietuvio Tremtinio Laiškas Iš Švedijos

Švedija 13. 9. 45. Gerb. Dėde,

Ačiū Jūsų laišką gavau ir tas mane labai nudžiugino.

Dėdė klausai kas dar gyvi iš mūsų, į tai aš galiu atsakyti tik iki to laiko kol dar buvau Lietuvoj t. y. pereitų metų liepos mėn., o dabar gal būt, kurie buvę gyvi ir šiaip taip vertėsi, kad ne karas gal būt toliau ir geriau įsikūrę, bet karas viską išardė ir pačius žmones išblaškė į visas puses.

Bolševikmetis Lietuvai, tai lig perkūno trenksmas iš giedro dangaus vidury žiemos. Bolševikų kariuomenė okupavusi Lietuvą, nors skaitėsi rinktinė ir įžygiavo į Lietuvą taikos metu be kautynių, bet atrodė labai mizernai, tai galima būtų greičiau pavadinti ginkluotų banditų gaujomis, o ne kariuomenė. Sykiu su kariuomene prisistatė NKVD tai tikrieji Lietuvos šeimininkai. Prie NKVD tuojaus prisiplakė įvairūs padaužos, chuliganai, vagiai, girtuokliai ir kitas panašūs elementas, neturys nei sąžinės, nei noro dirbti, o tik gyventi iš kito gera. Žinoma bolševikams toks elementas buvo parankus, nes už pinigų ar iš keršto galėjo viską padaryti. Tik įžygiavus NKVD padedama lietuvių išgamų pradėjo Lietuvoje masinius žmonių areštus ir jų kišimus į kalėjimus. Kalėjimuose prasidėjo įvairūs nieko nekaltų žmonių žvėriškiausi kankinimai, kurie pasibaigdavo tuo, kad kaliniams nuplėsdavo nagus, lupdavo iš nugaros odos diržus, nupliaudavo liežuvį, išbadydavo akis ir tt. Taip nukankintus, pusiau gyvus, išvežė už miesto suverždavo į duobes ir užkasdavo. Taip tęsės visas pirmosios bolševikų okupacijos laikas, kol atėjo 1941 m. birželio mėn., kada bolševikai pradėjo pagal iš anksto paruoštą planą žmonių medžioklę ir jų kišimą į iš anksto paruoštus prekinis vagonus su geležinėm grotom ant langų. Atmintiną birželio 14 d. bolševikai žvėriškiausiai sukyšo į vagonus keletą dešėtkų tūkstančių žmonių, tarp jų paliegiusių senių, neščių moterų, kurios ten pat vagonuose turėjo gimdyti be mediciniškos pagalbos. Vagonuose buvo sukimšta po 50-60 žmonių, jiems nedavė nei maisto, nei vandens ir nieko neprileido jų, vaikstą aplink NKVD kareiviai. O tas vyko, kaip tik karštomis birželio dienomis, todėl daugumai silpnėsių tas buvo per sunku pakelti ir čia pat vietoje mirė.

Prasidėjęs karas tarp vokiečių ir rusų atrodė atneš ir mums šviesesnes dienas, todėl daugumas su ginklu rankose stojo į partizanus, kad kuo greičiau išvijus bolševikus iš savo žemės, bet pasirodė, kad atėjęs

menėje, tarnaujančius nuo visų mokesčių. Nuoširdus skaitytas jas "Vyties", nuolat sakydavo: "Aš be "Vyties" negaliu apsiieiti". Kuopa sveikina savo sugrįžusį narį ir linkime tolimesnio pasisekimo Vyčių veikime.

Antras narys, kurs paliuosotas nuo tarnybos, tai Gabrielius Trumpaitis. Buves nariu nuo 1938 metų, Gabrielius irgi atsižymėjo sporto srityje. Per tris metus buvo nariu kuopos beisbolės ratelio. Gabus dailyda, jis daug darbo idėjo pri-

naujas okupantas ne tik kad nedavė nepriklausomybės, bet ir buvo nieko negeresnis už savo raudoną kaimyną. Mat sako, kaip velnią nemaliavosi vistiek velnias liks. Tarp jų abiejų tik toks skirtumas, kad vienas raudonas, o kitas rudas.

Bet dabar esant tokiai padėčiai mes visi pabėgėliai tikimės, kad Amerika ir Anglija neužmirš Pabaltijo kraštų ir duos jiems galimybės vėl nepriklausomai gyventi, tai mūsų didžiausias troškimas ir viltis.

Aš čia Švedijoje šiaip taip verčiuosi. Gyvenimas Švedijoje būtų pakenčiamas, jeigu jie nežiūrėtų į mus kaip pabėgėlius ir duotų pakenčiamo darbo su atitinkamu atlyginimu.

Širdingiausi linkėjimai Dėdė!

Jonas V. Bačinskas, 27-ni metai Real Estate Broker biznyje, 344 Millbury St., Worcester, Mass., prisuntė \$15.00 čekį su sekančiu pasveikinimu: "Jubiliejaus proga sveikinu - Ilgiausių metų "Darbininkui" ir jo "štabui".

Jonas V. Bačinskas yra ilgametis "Darbininko" skaitytojas ir rėmėjas. Jis visuomet prisideda su parama kiekvienam geram tikslui.

P-nas J. V. Bačinskas kaip realistatininkas perka ir parduoda namus, ūkius ir visokius biznius. Taigi, kam reikėtų pirkti namas, J. V. Bačinskas maloniai patarnaus.

P-nas J. V. Bačinskas taipgi turi modernišką valgomų daiktų krautuve, kurioje dirba jo žmona ir sūnus.

ruošdamas scenos kuopos vaidinimuose.

Sis narys įstojo į kariuomenę 1941 metais. Beveik visą laiką praleido Afrikoje ir Italijoje. Teko aplankyti Vatikaną, kuris jam padarė daug neužmirštamų įspūdžių. Gavęs 30 dienų, birželio mėnesyje praleisti su savo tėvais sugrįžo į vieną kariuomenės stovyklą Virginijoje. Dvi savaites atgal, gavo žinią, kad jis garbingai paliuosotas iš tarnybos.

Linksma buvo kuopos nariams matyti Gabrielių dalyvaujant paskutiniame susirinkime. Nariai sveikina jį, ir tikisi matyti jį veikiant Vyčių labai taip, kaip veikė pirmiau. Geriausios kloties.

Auksas ir Sidabras.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką"

W. J. Chisholm GRABORIUS "Asmeniškias Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone: Ofiso: Dexter 1952 Namų: Pl. 6286

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

ALRK Naujos Anglijos Federacijos Apskritis, Sveikina LDS ir "Darbininką" Jubiliejaus Proga

Yra malonu, kad laikraštis "Darbininkas" iškilmingai užverčia 30-tų metų lapą. Viskas lieka lig pamiršta, sunkios sąlygos, įtemptas darbas ir dar žodis tris dešimts metų, rodos, paslėpta rankoje. Bet kiek atsiekiama, kiek nuveikta kovojant prieš mūsų išėivijos ištautėjimą, kovojant už mūsų gyvybinius gyvenimo reikalus, tikyba, laisvą žodį, o pačiai tautai nuo pirmos dienos, t. y. nuo pirmo numerio, buvo yra ir bus jos ištikimiausias gynėjas. Garbė ir malonumas, yra sveikinti laikraštį "Darbininką" jo trijų dešimties metų gyvavimo jubiliejaus proga, laikraščio štabą, LDS Centro valdybą ir visą plačiąją LDS ir jos narius. Lai Aukščiausiasis laimina mūsų iš-

eivijos turtingą dvasioje kultūros židinį, atskleidamas jam laimingesnius ateičiai metus.

ALRK Naujos Anglijos Fed. Apskr. Valdyba —

Kun. J. Vaitekūnas, Dv. Vadas A. Daukantas, Pirm. B. Jakutis, Rašt.

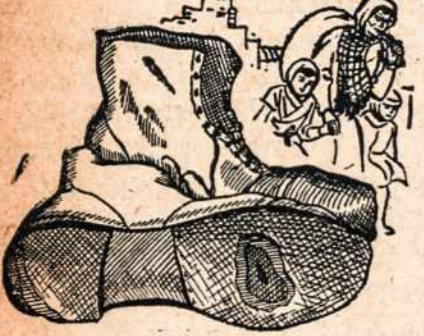
NORWOOD, MASS.

Pereitą sekmadienį, spalių 14 d. daug Sodaličių dalyvavo saskiečio kongrese, kuris įvyko Nashua, N. H. Tą pačią dieną Sąjungietės pp. A. Novikienė, Akvilė Lyons, B. Adomaitienė ir A. V. Kneižienė buvo nurykusios į Athol, Mass. ir dalyvavo Moterų Sąjungos apskričio suvažiavime. Po suvažiavimo apsilankė pp. Perekšlius (p. Perekšlienė yra buvusi Norwoodietė-Jasionytė). Taipgi buvo pas pp. Perekšlius ir pp. Jonas ir Jadvyga (Savilionytė) Jasioniai. p. Jonas Jasionis yra p. Perekšlienės brolis. Ponia Lyons aplankė savo gimines Atholyj, būtent, pp. Šeškų šeimą.

Pereitą šeštadienį apsidė p. Kazys Mickūnas, gyv. 153 Winslow Ave., su p. Eleonora Mary Lavoie, gyv. Lowell, Mass. Jungtuvės įvyko St. Margaret's bažnyčioje, Lowell, Mass. Vestuvių bankietas įvyko Vesper County klūbe.

Liūdininkais buvo jaunojo brolis Antanas, Balch Pharmacy savininkas, ir sesuo Marijona, kiti ir kitos.

Praleidę vedybines atostogas,

Kad ir nuplysusiais batais, bet Lietuvos dukra eina apsaugos ieškodama, vedina dviejam žaizyčiams. Tamstos atlikusieji batukai gali padėti jos varge...

Anniversary SALE

I. J. Fox didžiausia kailinių firma Amerikoje skelbia didelį kailinių išpardavimą ANNIVERSARY SALE. I. J. FOX krautuvelyje yra didžiausias 1946 madų kailinių pasirinkimas prieinamiausiomis kainomis ir geriausiomis sąlygomis.

Kas dabar kailinius nusipirks mūsų krautuvelyje, tie galės padėti iki ateinančio rudens į storage už kurį nereikės nieko mokėti.

Mūsų krautuvelyje galite kailinius pirkti ant išmokėjimo. Atėjusios į krautuve visuomet reikalaukite, kad jums patarnautų šios krautuvels lietuvis atstovas p. Bernardas Koraitis, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas.

Nelaukite rudens kailinius pirkti, pirkite dabar, kada yra plačiausias jų pasirinkimas. Pasinaudokite proga!

I. J. FOX America's Largest Furrier 411 WASHINGTON STREET BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

SVAZIAVO KUN. VENGRO. Spalio 17 d., kun. Kazys Vengras apledo savo tėviškę. Jis atvyko iš Chicagoje. Po tam jis atvyko į Argentiną darbuotis lie-

DAKTARAI

Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos Iškylus
Trečiadienis ir Penktadienis
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadienis Nuo 2 iki 8-tai.

J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman artl Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gerimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

A BEAUTY GIFT SHOP

IS ADDED TO
CASPER'S
Beauty Salon

738 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks. Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Juozas Jeskevičius, ilgametis LDS 1-mos kp. finansų sekretorius ir "Darbininko" Jubiliejinio koncerto rengimo komisijos vice - pirmininkas ir koncerto Rėmėjas. Pp. Juozas ir Marijona Jeskevičiai yra dideli "Darbininko" prieštaliai. Beveik nebuvo "Darbininko" tokio pikniko, kuriame juodu nebūtų dirbė vienokį ar kitokį darbą. Pp. Jeskevičių jaunesnysis sūnus Vladas yra kunigas, jėzuitas vienuolis, vyresnysis — Silvestras turi savo biznį.

LANKĖSI KARBAUSKIENĖ. Ši mėnesį svečiuojasi Naujoji Anglijoje ponia Karbauskienė (Landžiūtė) iš Philadelphijos. Ji lanko savo dukterį, seserį Incarnatą, brolių Dr. Landžių, ir kitus artimus. Ji daug čia turi artimų, nes yra gyvenusi ir veikus South Bostone. Buvo So. Bostonan atsilankęs ir jos sūnus jūreivis. Ponia Karbauskienė išvažiavo Worcesterin, bet sugrįž į "Darbininko" koncertą. Gailla, kad kun. Vengras išvažiavo. "Darbininko" koncertas būtų jį turėjęs kaip svečią iš tolimos Argentinios.

Kun. Jurgelaitis bus koncerte. Tai vistiek turėsime svetį, kuris iškeliauja į Pietinę Ameriką. Trečiadienį ilgametis "Darbininko" skaitytojas p. Benny Palby iš W. Roxbury, Mass. Atsilankymo proga įstojo į Jubiliejinio "Darbininko" koncerto rėmėjus, aukodamas koncerto fondan \$6.00.

PAMALDOS UŽ KAREIVĮ. Šeštadienį, 8 val. r., kun. S. Saulėnas atnašaus šv. mišias už žuvusį kareivį Pilypą Gabrūną. Meldžiamės už Pilypą nemaringą vėl ir reiškiamo gilią užuojautą tėvams ir giminėms.

Šeštadienį, 9 val. ryte, ir sekmadienį po vaikų mišių (9 val. ryte) yra duodamos vaikams tikybines pamokas. Prašome visų vaikų dalyvauti pamokose paskirtu laiku ir paskirtose vietose.

KALĖDININKAI RUOSIASI KELIONĖN. Kun. Al. Abračinskas, kun. S. Saulėnas ir palydovas V. Grudzinskas paruošia kojas leistis kelionėn. Dar viena graži diena ir Dorchesteris

John J. Sawtelle, Massachusetts Gubernatoriaus Tarybos narys, kandidatas į Bostono miesto mayorus, įsirašė LDS ir "Darbininko" koncerto Garbės rėmėju.

John J. Sawtelle, būdamas Gubernatoriaus tarybos nariu, balsavo, kad Dr. Povilas Jakimavičius (Jakmah) būtų užtvirtintas Massachusetts valstybės sveikatos komisijonierium. Jis yra italų kilmės, gimęs ir augęs Bostone iš neturtingų darbininkų tėvų. Todėl labai užjaucia darbininkams ir tautinėms grupėms, o ypač mažesnioms, kurios yra skriaudžiamos. John J. Sawtelle tikisi, kad lietuviai piliečiai savo balsais išrinkt jį Bostono miesto mayoru.

bus pereitas. Liks dar daug kitų priemiesčių ir South Bostonas. Kam kam, o kalėdinkams Kalėdos tai tikros bėdos.

Šv. Jono Draugijos Narių Dėmėsiui!

Sekmadienį, spalio 21 d., įvyks Šv. Jono Ev. draugijos mėnesinis susirinkimas. Iš prieštasties "Darbininko" Jubiliejinio koncerto susirinkimas vietoje antros valandos įvyks 1-mą valandą. Taigi, prašome visų narių laiku susirinkti — lygiai 1-mą valandą. *Valdyba.*

LANKĖSI

Pirmadienį lankėsi Morta Kačkauskienė iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga "Darbininko" Jubiliejinio koncerto fondan aukojo \$1.00. Tą dieną lankėsi Mrs. M. Valatkienė iš Roslindale, Mass. Atsilankymo proga aukojo Jubiliejinio "Darbininko" fondan \$2.00. P-nia Valatkienė dėjuogiasi, kad josios žentas Vincas Kudirka yra garbingai atleistas iš U. S. laivyno tarnybos ir su savo žmona Jean (Valatkaite) grįžta namo iš San Francisco, California.

Šią savaitę lankėsi J. ir M. Stukai. Atsilankymo proga nusipirko Jubiliejinio koncerto du tikietai ir koncerto fondan aukojo \$1.00. Taipgi lankėsi A. W. Mizaras. Jis taipgi aukojo \$1.00 koncerto fondan.

Lankėsi Mrs. M. Karbauskienė su savo sūnum U. S. Navy, iš Phila., Pa. Mrs. Karbauskienė yra So. Bostonietė, buvusi Landžiūtė. Taigi ji ir svečiuojasi pas savo gimines ir pažįstamus. Žadėjo būti su savo sūnum "Darbininko" Jubiliejinio koncerte.

Trečiadienį lankėsi ilgametis "Darbininko" skaitytojas p. Benny Palby iš W. Roxbury, Mass. Atsilankymo proga įstojo į Jubiliejinio "Darbininko" koncerto rėmėjus, aukodamas koncerto fondan \$6.00.

Valentina Minkienė, Baltic Florist vedėja

Visi patrijotingi lietuviai, ypač ponios ir panelės ruošiasi į "Darbininko" Jubiliejinį koncertą, kuris įvyks ateinančią sekmadienį, Spalio-Oct. 21, South Boston High School Auditorijoje. Šia proga kviečiame visas ponias ir paneles, einančias į koncertą pasipuosti, prisiegti po gražų kvietimą-corsage. Baltic Florist krautuvėje, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. ir 211 Adams St., Dorchesteris yra labai platus gėlių pasirinkimas. Telefonas South Boston 0489. *Sk.*

Antro Pasaulinio Karo Auka

Žuvo Pilypas Gabrunas Kautynėse ant Povandeninio Laivo U.S.S. Sculpin

Spalio 4, 1945, Petras Gabrunas, gyvenantis 1 Harrison Park, Dorchesteryje, Bostono priemiestyje, gavo telegramą nuo Jung. Valstybių laivyno departamento, pranešant, jog žuvo jo sūnus Pilypas, oficerius ant povandeninio laivo U.S.S. Sculpin, lapkričio 19, 1943. Lig šiol jisai buvo skaitomas kaip dingęs (missing in action).

Lapkričio 19, 1943, Sculpin sekė būrį Japonų laivų su tikslu iš jų keletą nuskandint. Tas buvo Pacificke, netoli nuo Truk salos. Kada Sculpin jau beveik buvo gatavas paleist kanuoletę (torpedo), Japonai pamatė jį, ir todėl submarinas greit nusileido po vandeniu. Palaukę valandą, vėl išsikėlė į viršų, bet Japonai buvo palikę vieną karinį laivą (destroyer) prie vietos, kur jie matė Sculpin, ir pastarasis nelaimėje išsikėlė visai arti ano. Sculpin greit nusileido, bet Japonai paleido bombas virš jo (depth charged) ir vietose submarinas prakiuro, vanduo įeinant ir sugadinant mašineriją, kuri laikė laivą po vandeniu, ir todėl Sculpin savaime pasikėlė į viršų. Tada Japonai paleido kanuoles ir daugiau žalos padarė, ir užmušant keletą jūreivių. Submarinas irgi paleido sa-

vo kanuoles, ir tarp abiejų laivų ėjo kova per apie 20 šūvių, kada submarino kapitonas matė, kad neatsilaikys, turėdamas tik vieną 3-jų colių armoją prieš daugelį 5-kių colių armojų ant Japonų laivo. Todėl jis nusprendė nuskandint submariną ir patasai su juo žūt, kad nė laivas, nė jisai netektų j nelaisvę, iš ko būtų buvę Japonams proga išgaut svarbių informacijų.

Tokiū būdu kapitonas įsakė oficeriui Gabrūnui nulipti į vidurį submarino ir atidaryt kas reikia, kad vanduo įbėgtų ir submarinas pasileistų į dugną, ką ir padarė Gabrunas, bet tuo laiku kanuoletė pataikė, kur jisai buvo ir užmušė jį. Submarinas nuskendo su kapitonu ir apie 40 jūreivių. Kiti 40 jūreivių pasileido ant jūrių ir apie 20 iš jų paėmė j nelaisvę tas Japonų laivas, o kitus 20 paėmė kitas Japonų laivas, kuris tuo syk pribuvo. Vėliau tas antras Japonų laivas tapo nuskandintas kito Jung. Valstybių submarino, ir visi ant jo žuvo, sykiu ir tie 20 nelaimingi nuo Sculpin. Bet tie kiti 20, kurie buvo paimti pirmo Japonų laivo, pasiekė krantą, ir išbuvo nelaisvėje Japonijoje iki pasibaigė karas. Nuo jų sužinota šiomis dienomis, kaip nuskendo U. S. S. Sculpin ir kaip žuvo Pilypas Gabrunas. *Adv. K. Kalinauskas, švogeris.*

LANKĖSI

Trečiadienį lankėsi Juozas Jeskevičius, ilgametis LDS 1-mos kp. finansų sekretorius. Atsilankymo proga įstojo į "Darbininko" Jubiliejinio koncerto Rėmėjus ir nusipirko koncerto tikietai.

Tą dieną lankėsi nuoširdi "Darbininko" prieštalka Jadvyga Fronskienė iš W. Medford, Mass. Atsilankymo proga įstojo į Jubiliejinio koncerto Rėmėjus ir nusipirko du koncerto tikietai.

Trečiadienį, spalio 17 dieną "Darbininke" lankėsi p. Antanas Masaitis iš Westfield, Mass. Jis yra Westfield miesto namų inspektorius ir "Darbininko" skaitytojas nuo pirmojo jo numerio.

Bostonan atvyko aplankyti ligonį. Grįžo tą pačią dieną į namus.

THOMAS E. LINEHAN, buvęs City Council pirmininku, dabar yra City Councillor iš 7 Wardo, įstojo į "Darbininko" Jubiliejinio koncerto Garbės Rėmėjus, aukodamas \$10.00 koncerto fondan. Mr. Thomas E. Linehan taipgi kandidatuoja į tą pačią tarnybą ir prašo, kad lietuviai jį paremtų.

Albert R. Barker
Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išgaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
397 Main St.,
WORCESTER, MASS.
275 Main St., Webster, Mass.

Kad pasiektumėm dorinės tobulybės, turime pirmą pirmiausia rūpintis savo sielos grynumu. O sielos grynumas įgyjamas tik tuomet, kai širdis ieško tiesos ir valia siekia šventumo. *Konfucijus.*

IVAIVOS SKELBIMAI

PARSIDUODA su namu arba be namo Bučernė ir Grosernė. Biznis išdirbtas per 20 metų. Per metus daroma apyvartos apie 100 tūkstančių dolerių. Savininkas išėina poilsui. Geras pirkinis. Atsisauskite tuojau — **STA. 9513.** (19-23-26)

REBIKALINGA finiškeros, moterys ar merginos. Patyrimas nereikalingas, mes išmokinsime. Darbas pastovus. Prasminga kreiptis: **Kingston Clothing Co., 383 Albany St., Bostone** ant 3 lubų arba šaukite: **G. Petrauską** po 6 val. vakare — **GENeva 1208.** (26)

GARBĖ BOKI JAU NERA!
STREŅŲ GELOS
Štai švarus, naujas būdas liuosuoti paprastą streņų gelą. Johnson's Back Plaster! Lengva vinti skausmą, sustingimą, veržimą. Jautiesi pulkiai! Visose vaistinėse. Reikalauk Johnson & Johnson kokybės.

Johnson's BACK PLASTER

MUZIKA

Norintieji išmokti muzikos, išlaivinti savo balsą, išmokyti skambinti pianu, vaikais ir suaugusieji, užeikite pas lietuvių, muzikos mokytoją **Amelį Tataronytę** —

Three Arts Studio
480 Boylston St.,
Boston, Mass.
Tel. KENmore 3571

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway
So. Boston, Mass.

APKALKITE NAMUS SINGELIAIS — NEREIKES JŲ MALIAVOTI
Dėl platesnių informacijų pasaukite **H. S. TITELBAUM**
Tilo Roofing Co., Inc.
District Manager
1576 BLUE HILL AVE.,
MATTAPAN, MASS.
Tel. Blue Hills 8400

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBINIKĖ
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERIS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentais Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentais dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums obligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUTH Boston 0379.

MT. WASHINGTON
CO-OPERATIVE BANK
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NEW BRITAIN, CONN.

40 VAL. ATLAIDAI

Jubiliejiniai 40 valandų atlidai prasideda su sekančiu sekmadieniu Sumos metu. Tėvas Antanas Bružas, M. S., pagarsėjęs misijonierius ir iškalbus pamokslininkas, skelbs visus pamokslus per atlidus.

Gi atlidų užbaigos dieną iš ryto bus atnašaujamos iškilmingos giedotos šv. mišios už visus pasimirusius geradarius, kurie gausiai aukavo ir uoliai darbavosi šv. Andriejaus lietuvių parapijos gerovei.

Praėjusį sekmadienį po kiekvienų pamaldų iš ryto parapijiečiai duosniai aukavo gėlėms pirkti altorių papuošimui per 40 valandų atlidus.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Šalpos ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai bendrai ruošia "Bingo" sekmadienį, spalio 21 d., 5 valandą po pietų, parapijos mokyklos svetainėje.

Visi lietuviai žino tų organizacijų tikslą ir darbuotė — šelpiti nukentėjusius lietuvius, kurie nebūtų. Tai reikėtų visiems susipratusiems lietuviams dalyvauti.

Garstyčių Grūdėlis.

KEARNY, N. J.

Rugsėjo 26 d. išvyko iš šios kolonijos į Miami Beach, Florida, pp. Jurgis ir Marijona Vaitekūnai. Išvyko, kad atgauti sveikatą, nes jau keturi metai, kaip serga širdies liga. Šioje kolonijoje turėjo savo gražius namus, kuriuos turėjo parduoti.

p. J. Vaitekūnas atvyko Amerikon 1908 m. iš Lietuvos. Pirmiausia apsigyveno Wilkes Barre, Pa., o iš ten atvyko į Kearny, N. J. 1917 m. Kilus pasauliniam karui, 1918 m. buvo paimtas karo tarnybon. Sugrįžęs iš karo tarnybos, apsigyveno ir gražiai gyveno. Priklauso prie L. Vyčių 90 kuopos ir buvo pirmininkas 4 metus, prie LRK-SA 165 kp. ir buvo pirmininkas, per 4 metus buvo šv. Vardo draugijos pirmininku. Taipgi priklausė prie parapijos choro, Amerikos Lietuvių Piliėčių klubo ir kitų organizacijų ir visur uoliai veikė. Jis taipgi yra nuširdus lietuviškos katalikiškos spaudos rėmėjas, ypač "Darbininko", "Garso" ir "Amerikos".

Daug darbavosi dėl pavergtos Lietuvos, kad ji atgautų laisvę ir nepriklausomybę.

Rugsėjo 24 d. pp. Vaitekūnas išleisti buvo susirinkę veikėjai

HIGH PRICED—Actor Fred MacMurray claims title of world's highest paid barbar as he wields the shears on stand-in Johnnie Howard, his first customer. They are on Hollywood set where new film, "Smoky," is being filmed.

— Šv. Vardo draugijos pirm. K. Nekrošis, LRKSA kp. rašt. M. Nakrašienė, Am. Lietuvių Piliėčių klubo narys J. Katilius ir nuo pastarųjų dviejų draugijų buvo įteikta p. Vaitekūnui dovana \$50.00. Tai buvo didelis surprizas. Vietinis reporteris J. P. Stasionis taipgi įteikė gražią dovaną atminčiai. Visi linki geriausių sekmių naujoje vietoje.

WATERBURY, CONN.

Aukos Lietuvių Kongreso Dėliai

Spalio 12 d. malonus "Darbininko" redaktorius teikėsi patalpinti geraširdžių waterburiečių vardus, aukavusių Lietuvos laisvės atgavimo bei nelaimingųjų lietuvių tremtinių ir pabėgėlių sušelpimo dėliai. Šis aukų rinkimas draugijų susirinkimuose bei prie kiekvienos progos tęsis ir toliau. Čia vėl prisūnčiu naujųjų aukotojų sąrašą.

Rūtos Moterų Draugijos Susirinkime

Spalio 8 d., Rūtos d. ja \$10.00. Po \$2.00 — Konstancija Pranulienė, Josephine Vaicaitis. Po \$1.00 — Agota Abraitienė, Barbora Gurklienė, Matilda Bekerienė, Nelė Jenušaitienė ir Magdė Bartkienė. Viso \$19.00.

Susivienymo 11-tos Kuopos Susirinkime

Spalio 14 d., po \$5.00 aukavo: Susiv. 11-tą kp. ir A. J. Aleksis. Joana Gluodenienė \$2.00 ir Juozas Kanapka \$1.00. Viso \$13.00.

Privatiškai Aukavo

D-ras ir Mrs. S. Sapranas \$10.00. Po \$5.00 — Dominikas Matas ir Zigmas Karalius. Po \$2.00: Petras Kevinas, Kastulė Jesaitienė ir Pranciška Povilaitienė. Viso \$26.00.

Susivienymo 91-mos K-pos Susirinkime

Po \$5.00 aukavo: Susiv. 91 kp. ir Pranas Šuopis. Po \$1.00: Ona Barkauskienė, Jonas Bungardas ir Juozas Brogis. Viso \$13.

Taigi, vienos savaitės bėgyje, vargstančių tautiečių labai, vėl gauta \$71.00. Spalio 7 d. buvo surinkta \$78.00. Taigi iš viso — \$149.00. Visiems ir visoms už aukas bei jautrias širdes, nuširdžiai tariu ačiū!

Artisto R. Juškos Koncertas

Lapkričio 25 d., 7 val. vakare, parapijos ir mokyklos auditorijoje, solistas R. Juška, išpildys gražų dainų koncertą. Dalyvaus vietiniai trys chorai vad. A. J. Aleksiu. Po programai bus šokiai.

C. BROOKLYN, N. Y

Metiniai Atlaidai

Šv. Jurgio par. bažnyčioje keturių dešimtų val. atlidai prasidės šį sekmadienį, spalio 21 d., per sumą ir tęsis ligi antradienio vakaro. Mišparai vakarais prasidės 7:30. Pamokslus sakys visas dienas kun. J. Skripka, šv. Pranciškaus seserų kapelionas.

Sekmadienio vakare, po mišparų, parapijos salėje jis padarys pranešimą, kad smulkiau supažindinus žmones su pačiu vienuolynu bei akedemikų gyvenimu ir painformuos susirinkusius apie naujos koplyčios statymą.

Kadangi kapelionas yra gerai susipažinęs su visomis vienuoly-

Sgt. Jonas Valašinas

Rugsėjo 16 d. iš kariuomenės buvo atleistas Sgt. Jonas Valašinas, kurio tėvas gyvena 293 Hooper St., Brooklyne.

Į Ameriką jis atplaukė rugsėjo 12 d.

Sgt. Valašinas į kariuomenę išėjo 1942 m. gegužės m. ir tų metų lapkričio mėn. jau kariavo Afrikoje. Jam teko būti karščiausiose mūšių vietose, pav., Anzio, kur buvo sužeistas ir į nelaisvę vokiečių paimtas.

Tačiau iš nelaisvės jis po 2 valandų pabėgo.

Toliau jis kariavo Prancūzijoje ir Vokietijoje.

Su Amerikos kariuomene einant, jam teko matyti daug žymių vietų ir miestų. Romoje jis matė popiežių, grožėjosi Paryžiumi ir matė tokius išgriautus Vokietijos miestus, kaip Niurnbergas, Kasselis ir Miunchenas.

Austrijoje jam teko sueiti lietuvių tremtinių.

Pagaliam jis yra matęs ir vietą, iš kur Hitleris svajojo valdyti pasaulį: tai Berchtesgadenas Tirolio kalnuose.

Sgt. J. Valašinas tarnavo artillerijos dalinyje.

no aplinkybėmis, tai jam nebus sunku duoti atsakymus į įvairius žmonių paklausimus apie akademikų ir vienuolyno padėtį. Todėl netik vietiniai, bet ir iš kitų parapijų žmonės turėtų skaitlingai atsilankyti.

Padėkos Laiškas

New Yorko National War Fund vajú pradėjo su gražiu parengimu, kuris įvyko rugsėjo 30 d. Bronx Botanical Garden, New York. Programoje dalyvavo keliolika tautų, kurios atliko savo šalies liaudies šokius. Tarp tų visų tautų dalyvavo ir lietuviai. Jaunos lietuvaitės atliko gražiai savo užduotį ir šokių vedėja Bronė Brundzienė gavo labai gražų padėkos laišką nuo Community Folk Dance center direktoriaus M. Herman, kuris vadovavo ir surengė tas iškilmes. P. Herman užkvietė lietuvaites, kad jos ateitų į daromas šokių praktikas ir pamokytų svetimtaučius lietuviškų - tautiškų šokių.

You support UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND

through the NATIONAL WAR FUND when you give to This space for your local copy

Liet. R. K. Susivienymo Darbai ir Aukos Tautos Kultūros Reikalams

Dar ketvirtam seime nutarta imti visiems organą. 5-tame seime 1890 m. nutarta leisti knygas. Išleista "Visasvietinė Istorija", Elementoriai.

Po 10-jo seimo išleista "Kražių Skerdynė ir jos pasekmės"; Grafo Lelivos "Anie Lietuvių Padėti Rusų Imperijoje." Imta leisti savas laikraštis "Tėvynė".

11-tas seimas paskyrė 100 dolerių konkursui "Lietuviškos Gramatikos" parašymui. Nutarta rinkti senoviškus lietuvių raštus. Isteigtas Imigrantų Namų Fondas ir pradžia paskirta 100 dolerių.

Dar anksčiau Susivienymas savo seimuose nuolat ragindavo lietuvius steigti parapijines mokyklas ir rūpinosi vadovėliais. Isteigtas Stipendijų Fondas (kun. A. Burbos vardu stipendija). Paryžiaus Parodos reikalams paskyrė 100 dolerių. Išmokėjo 100 dolerių Kriaušaičiui už lietuvišką gramatiką.

16-tame seime nutarta išmokėti iš izdo 50 dolerių "Vyskupo Valančiaus raštų Jubiliejinio Išleidimo Komitetui."

17-me seime nutarta, kad visas Susivienymo leidžiamas knygas nariai gali gauti dykai, tik sumokėdami po 5 centus persiuntimo lėšoms.

20-me seime nutarta išleisti priaugančiai kartai trumpą katekizmą lietuvių kalba.

21-mam seime nutarta Tėvynės Lietuvos reikalams per Amerikos Lietuvių R. K. Federaciją skirti \$300.00.

22-me seime nutarta atsikreipti į Amerikos lietuvišką visuomenę, kad kuo veikiausia kiekvienoje kolonijoje būtų įkurta mokykla. Centro Valdyba įpareigota agituoti per organą, kad kuo daugiausia būtų aukojama Lietuvos švietimo draugijų — Žiburio ir Saulės — parėmimui. Tautiškai - katalikiškiems reikalams kiekvienas narys turi mokėti po 10 centų kasmet. Už nesumokėjimą spenduojami. Nutarė skirti 100 dolerių premiją už parūpinimą kun. Silv. Gimžausko biografijai medžiagos, kaip dainiaus ir lietuviybės gaivintojo Vilniaus krašte.

24-me seime nutarta paskirti iš tautiškų centų 300 dolerių išleidimui reikalingų mokykloms vadovėlių. Marijampolės "Žiburio" mergaičių progimnazijai nutarta paskirti 1000 rublių; Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijai paskirta \$119.02.

25-me seime iš tautiškų centų paskyrė 100 dolerių šv. Kazimiero Seserims.

26-me seime nutarta pušę visų tautiškų centų skirti šv. Kazimiero Seserų vienuolynui, kuris čia pat gavo \$357.27; Liet. Imigrantų Pagalbos Dr. jai, Philadelphia, Pa., paskirta 50 dolerių, Lietuvių Informacijos Biurui Paryžiuje — 25 dolerių; Rytiečių Fondui — 25 dolerių; Ma-

rijampolės Mergaičių progimnazijai — 25 dol.; 'Saulės' kursams Kaune — 25 dol., Liet. Mokslo ir Dailės namams Vilniuje — 25 dol.

27-me seime tautiški centai šiaip paskirstyti: Vargonininkų Sąjungai išleidimui bažnytinio giedojimo veikalu — 100 dol.; "Žiburio", "Saulės" ir Vilniaus lietuvių kalbos mokykloms — po 100 rublių; likusieji — šv. Kazimiero seserims.

23-me seime iš tautiškų centų šv. Kazimiero Seserų vienuolynui paskirta 300 dolerių; L. R. K. Mokslo ir Susivienymui 100 dol.; \$45.45 Vilniaus lietuvių draugijai "Rytui", be to šiam reikalui delegatai dar sumetė \$89.40.

29-tame seime iš tautiškų centų šv. Kazimiero Seserims paskirta 200 dolerių; Vargonininkų Sąjungai išleidimui veikalą "Šv. Naktis" — 25 dol. ir dele-

gatai čia pat sumetė \$70.-66; Liet. Informacijos Biurui Paryžiuje — 25 dol.; kun. Kaupo raštams išleisti — 25 dol.; Lietuvių Kolegijos Fondui — 100 dol.; Susivienymo Stipendijų Fondui — \$67.58.

30-tame seime nutarta prisidėti prie Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos ir mokėti prie jos įsteigtan Tautos Iždan po 6 centus nuo nario. Visus esamus tautiškus centus skirti Lietuvos reikalams, išskyrus tik 100 dolerių kan. Prapuoleniui, Romo-

je. 31-me seime nutarta visus likusius pinigus iš Kolegijai, Seselėms Pranciškietėms. Ses. Nukryžiuotojo Jėzaus ir Ses. Kazimierietėms.

32-me seime šv. Kazimiero Seserims paskirta 200 dolerių; "Garso" bendradarbiams skirti honoraro 300 dolerių per metus.

36-37-me seime Aukso Sidabro Fondan (Lietuvos nuosavos valiutos paramai) paskyrė 500 dolerių.

38-39-me seime nutarta jaunuoliams, besimokantiems lietuvių kalbos, duoti stipendijas.

51-mas seimas Tėvų Marijonų Marianapolio Berneišių Kolegijai paskyrė 300 dolerių, be to nutarė įsteigti stipendijos fondą šelpimui Susivienymo narių jaunuolių lankančių Marianapolio Kolegijai; 30-tame seime nutarta 200 dolerių, šv. Pranciškaus Seserims — 100 dol.; šv. Kazimiero Seserims — 100 dol.; Vilniečių našlaičių šelpimui — 50 dol.; Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio reikalams — 25 dol.

52-ras seimas paskyrė 150 dolerių Marianapolio Kolegijai, Seselėms Pranciškietėms. Ses. Nukryžiuotojo Jėzaus ir Ses. Kazimierietėms.

Plčiausiai Amerikoje Skaitomas yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis "Šv. Pranciškaus VARPELIS" "VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražius aprašymus, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Metams kainuoja tik \$2.00. Adresas: Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

Politiškas Skelbimas

Politiškas Skelbimas

Dėl Geresnio Bostono...

... Visi Už Reilly

Šiandien Bostonas stovi kryžkelyje — bet Bostono gyventojai vyrai ir moteris gali išspręsti kurį kelią pasirinkti... per keturis metus turėti NETIKUSIĄ ADMINISTRACIJĄ ir BEREIKALINGĄ IŠLAIDUMĄ... ar per keturis metus turėti TEISINGĄ, GABIĄ Miesto Valdybą.

Ką TAMSTOS Norite Pasirinkti?

Keturi metai nuo dabar bus per vėlu! Balsuokite, Lapkr. 6 už WILLIAM ARTHUR REILLY for MAYOR

Rep. E. J. DONLAN, Chairman, 176 Park St., West Roxbury